

សាកលវិទ្យាល័យ ឯកទេស នៃកម្ពុជា

CAMBODIAN UNIVERSITY FOR SPECIALTIES

Education for an Excellent Career

Siem Reap Branch

កិច្ចការស្រាវជ្រាវ

ប្រធានបទ

ទ្រឹស្តីចំណូលកុំដ្ឋិប

ណែនាំដោយសាស្ត្រាចារ្យ៖

អោ បណ្ឌិតប្រា

ស្រាវជ្រាវដោយ៖

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ១៥ នាក់

មហាវិទ្យាល័យ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

ឯកទេស ៖ គណិតវិទ្យា

ជំនាន់ទី ១៥ នាក់ ២ ឆ្នាំសិក្សា ២

ឆ្នាំសិក្សា: ២០១៨ - ២០១៩

Education for an Excellent Career

អារម្ភកថា

ជាបឋមយើងខ្ញុំ សូមធ្វើសេចក្តីគោរពដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះគណៈគ្រប់គ្រង សាស្ត្រាធិការ ឧទ្ទេសទាំងអស់នៃសកលវិទ្យាល័យ ឯកទេសនៃកម្ពុជា (cus) រួមទាំងអ្នកគ្រូ អា មណីចន្ទ្រា ដែលជាសាស្ត្រាធិការបង្រៀនគណិតវិទ្យានៃសកលវិទ្យាល័យ(cus) លើមុខវិជ្ជា **ទ្រឹស្តីចំនួន - កុំផ្លិច** ដល់ពួកយើងខ្ញុំផ្ទាល់ដែរជាទីគោរព។ សូមជម្រាបសួរដល់មិត្តអ្នកអាន ក៏ដូចជាសិស្ស និស្សិតទាំងអស់ ជាទីស្នេហា។

សៀវភៅនេះផងដែរក៏ជួយបម្រើដល់និស្សិត ក៏ដូចជាអ្នកដែលចូលចិត្តសិក្សា គណិតវិទ្យាផងដែរ។ និស្សិត និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់អាចស្រាវជ្រាវ និងរៀនមេរៀននីមួយៗ ដោះស្រាយលំហាត់ផ្សេងៗ ដោយខ្លួនឯងដែលមានសៀវភៅជាជំនួយក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ បញ្ញតិ រូបមន្តនានា រួមទាំងចម្លើយនៃលំហាត់ដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ។

លើសពីនេះ យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសចំពោះកំហុសឆ្គងដោយអចេតនាហើយក៏រីករាយ ក្នុងការ ទទួលយកនូវការរិះគន់ដើម្បីស្ថាបនា កែលម្អគ្រប់ពេលវេលាពីសំណាក់មិត្តអ្នកអាន រួមទាំងសិស្ស និស្សិតទាំងអស់គ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន។

ជាចុងក្រោយយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណ និងគោរពជូនពរដល់មិត្តៗអ្នកអាន សិស្ស និស្សិតដែលចូលចិត្តស្រាវជ្រាវលើមុខវិជ្ជានេះឱ្យជួបតែសេចក្តីសុខ សុខភាពល្អ និងទទួល បានជោគជ័យ ក្នុងការសិក្សា។

និស្សិតជំនាន់ទី១៥ ឆ្នាំទី២ CUS SR 2018-2019

សេចក្តីផ្តើម

បច្ចុប្បន្ន ពិភពលោកទាំងមូល ក៏ដូចជាប្រទេសកម្ពុជាយើងគឺកំពុងស្ថិតនៅក្នុងសម័យសកលភាវូបនីយកម្ម។ យ៉ាងណាមិញក៏ដោយប្រទេសកម្ពុជាយើងជាប្រទេសដែលនឹងកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ តាមការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ឱ្យសមជាគ្រាប់ពូជល្អមានចំណេះដឹង ជំនាញ សមត្ថភាពខ្ពស់ដែលជាជាកត្តាយ៉ាងសំខាន់។ ម្យ៉ាងទៀតរាជរដ្ឋាភិបាលរួមទាំងលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអប់រំនាពេលបច្ចុប្បន្នបានយកចិត្តទុកដាក់ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យយុវជនខ្មែរទាំងអស់ខិតខំសិក្សារៀនសូត្រ ទៅលើមុខវិជ្ជា STEM ដែលជាមុខវិជ្ជាមួយសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារការងារនាពេលបច្ចុប្បន្ន ហើយក៏ជាកត្តាដែលធ្វើឱ្យសេដ្ឋកិច្ចក៏ដូចជាវិស័យផ្សេងៗទៀតមានការអភិវឌ្ឍយ៉ាងឆាប់រហ័សដែលអាចដើរទាន់ប្រទេសនានានៅក្នុងតំបន់ក៏ដូចជាទូទាំងពិភពលោកផងដែរ។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីជាការឆ្លើយតបទៅនឹងទិសដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក៏ដូចជាក្រសួងអប់រំ យើងខ្ញុំបានរៀបចំសៀវភៅនេះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងគោលបំណងជួយដល់សិស្សនិស្សិតកម្ពុជាឱ្យមានសមត្ថភាព និងឆាប់រហ័សឆ្លាតក្នុងការដោះស្រាយលំហាត់ឬចំណោទផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹង មេរៀននានាដែលមានក្នុងមុខវិជ្ជាគណិតវិភាគនោះផងដែរ។ និយាយរួមនិស្សិតអាចស្វ័យសិក្សាដោយខ្លួនឯង ចំពោះលំហាត់ដែលលំបាកៗមិនដែលធ្លាប់ជួបប្រទះរួមទាំងចំណោទផ្សេងៗផងដែរ។ មួយវិញទៀតគណិតវិភាគអាចឱ្យយើងយកទៅអនុវត្តក្នុងការវិភាគសេដ្ឋកិច្ច អនុវត្តវេជ្ជសាស្ត្រ អនុវត្តក្នុងវិស្វកម្មក៏ដូចជាអនុវត្តក្នុងរូបវិទ្យាជាដើម។ល។

សរុបមកការយល់ច្បាស់ពី **ទ្រឹស្តីចំនួនកុំផ្លិច** ពិតជាសាកសមណាស់សម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហា ប្រឈម ផ្សេងៗដែលកើតមានឡើងនាពេលបច្ចុប្បន្នក៏ដូចជាពេលអនាគតនៅក្នុងសង្គមមនុស្ស។ ដូចនេះក្នុងនាមយើងជាកូនខ្មែរត្រូវមានមនសិកាស្រឡាញ់ និងប្រឹងប្រែងស្រាវជ្រាវលើមុខវិជ្ជា **ទ្រឹស្តីចំនួនកុំផ្លិច** នេះដើម្បីឱ្យគណិតវិទ្យានៅកម្ពុជាកាន់តែមានការរីកចម្រើន នោះប្រទេសជាតិនឹងសម្បូរធនធាន មនុស្សក្នុងការលើកស្ទួយនិងអភិវឌ្ឍន៍យ៉ាងឆាប់រហ័សលើគ្រប់វិស័យ។

និស្សិតជំនាន់ទី១៥ ឆ្នាំទី២ CUS SR 2018-2019!

មេរៀនទី ១ចំនួនកុំផ្លិចទម្រង់ពីជគណិត១. រូបមន្តសង្ខេប

$$z = a + bi, \bar{z} = a - bi$$

$$i^{4n} = 1, i^{4n+1} = i, i^{4n+2} = -1, i^{4n+3} = -i$$

២. ដំណោះស្រាយលំហាត់

១. បម្លែងចំនួនខាងក្រោមជាចំនួននិម្មិត

$$A = \sqrt{-9}$$

$$= \sqrt{i^2 9}$$

$$= 3i$$

ដូចនេះ: $A = 3i$

$$B = \sqrt{-121}$$

$$= \sqrt{i^2 121}$$

$$= 11i$$

ដូចនេះ: $B = 11i$

$$C = \sqrt{-\frac{9}{25}}$$

$$= \sqrt{\frac{9}{25} i^2}$$

$$= \frac{3}{5}i$$

ដូចនេះ: $C = \frac{3}{5}i$

$$D = -\sqrt{-28}$$

$$= -\sqrt{4i^2 \times 7}$$

$$= -2i\sqrt{7}$$

ដូចនេះ: $D = -2i\sqrt{6}$

២. បម្លែងចំនួនខាងក្រោមជាចំនួនកុំផ្លិចដែលមានទម្រង់ពីជគណិត

$$A = 4 - 100$$

$$= -96$$

$$\text{ដូចនេះ: } A = -96$$

$$B = -5 + \sqrt{-9}$$

$$= -5 + \sqrt{9i^2}$$

$$= -5 + 3i$$

$$\text{ដូចនេះ: } B = -5 + 3i$$

$$C = -5 + \sqrt{-18}$$

$$= -5 + \sqrt{2 \times 9i^2}$$

$$= -5 + 3i\sqrt{2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } C = -5 + 3i\sqrt{2}$$

$$D = 9 - 2i - (4 - 4i)$$

$$= 9 - 2i - 4 + 4i$$

$$= 5 + 2i$$

$$\text{ដូចនេះ: } D = 5 + 2i$$

$$E = (1 + 2i)^2 - i(4 + 2i)$$

$$= 1^2 + 2(1)^2(2i) + (2i)^2 - 4i - 2i^2$$

$$= 1 + 4i + 4i^2 - 4i + 2$$

$$= -1 + 0i$$

$$\text{ដូចនេះ: } E = -1 + 0i$$

$$F = (2 - 3i)(-1 + i) + (2 - i)^2$$

$$= -2 + 2i + 3i - 3i^2 + 4 - 4i + i^2$$

$$= 4 + i$$

$$\text{ដូចនេះ: } F = 4 + i$$

$$G = (2 - 5i)(3 + i)$$

$$= 6 + 2i - 15i - 5i^2$$

$$= 11 - 13i$$

$$\text{ដូចនេះ: } G = 11 - 13i$$

$$H = (4 + 2i)^2$$

$$= 4^2 + 2 \times 4 \times 2i + (2i)^2$$

$$= 16 + 16i + 4i^2$$

$$= 12 + 16i$$

ដូចនេះ: $H = 12 + 16i$

$$I = (1 + 2i)^3$$

$$= 1^3 + 3 \times 1^2 \times 2i + 3 \times 1 \times (2i)^2 + (2i)^3$$

$$= 1 + 6i - 12 - 8i$$

$$= -11 - 2i$$

ដូចនេះ: $I = -11 - 2i$

$$J = (3 + 2i)^4$$

$$= 3^4 + 4(3)^3(2i) + 6(3)^2(2i)^2 + 4(3)(2i)^3 + (2i)^4$$

$$= 81 + 216i - 216 - 96i + 16$$

$$= -119 + 120i$$

ដូចនេះ: $J = -119 + 120i$

$$K = \frac{1}{4 + 3i}$$

$$= \frac{1(4 - 3i)}{(4 + 3i)(4 - 3i)}$$

$$= \frac{4 - 3i}{4^2 - (3i)^2}$$

$$= \frac{4 - 3i}{16 + 9}$$

$$= \frac{4}{25} - \frac{3}{25}i$$

ដូចនេះ: $K = \frac{4}{25} - \frac{3}{25}i$

$$L = \frac{2 - 3i}{1 + i} + \frac{1 - 2i}{1 - i}$$

$$= \frac{(2 - 3i)(1 - i) + (1 - 2i)(1 + i)}{(1 + i)(1 - i)}$$

$$= \frac{2 - 2i - 3i + 3i^2 + 1 + i - 2i - 2i^2}{1^2 - (i)^2}$$

$$= \frac{2}{2} - \frac{6}{2}i$$

$$= 1 - 3i$$

ដូចនេះ: $L = 1 - 3i$

$$\begin{aligned}
 M &= \frac{(2+i)(1-i)}{1+2i} \\
 &= \frac{(2+i)(1-i)(1-2i)}{(1+2i)(1-2i)} \\
 &= \frac{(2-2i+i-i^2)(1-2i)}{1^2-(2i)^2} \\
 &= \frac{(3-i)(1-2i)}{1+4} \\
 &= \frac{3-6i-i+2i^2}{5} \\
 &= \frac{1-7i}{5} \\
 &= \frac{1}{5} - \frac{7}{5}i
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $M = \frac{1}{5} - \frac{7}{5}i$

៣. បើ $Z_1 = 2-5i$ និង $Z_2 = 1-4i$ សរសេរកន្សោមខាងក្រោមជា រាង $a+bi$ ៖

ក. $Z_1 + \overline{Z_2}$

គេមាន $Z_1 = 2-5i \Rightarrow \overline{Z_1} = 2+5i$

$Z_2 = 1-4i \Rightarrow \overline{Z_2} = 1+4i$

នាំឱ្យ $Z_1 + \overline{Z_2} = 2-5i + 1+4i$

$= 3-i$

ដូចនេះ: $Z_1 + \overline{Z_2} = 3-i$

ខ. $Z_1 \overline{Z_2} = (2-5i)(1+4i)$

$= 2+8i-5i-20i^2$

$= 22+3i$

ដូចនេះ: $Z_1 \overline{Z_2} = 22+3i$

គ. $\frac{1}{Z_1} = \frac{1}{2+5i}$

$= \frac{2-5i}{(2+5i)(2-5i)}$

$= \frac{2-5i}{2^2-(5i)^2}$

$= \frac{2-5i}{4+25}$

$= \frac{2}{29} - \frac{5}{29}i$

ដូចនេះ: $\frac{1}{\overline{Z_1}} = \frac{2}{29} - \frac{5}{29}i$

ឃ. $i\overline{Z_1}Z_2 = i(2+5i)(1-4i)$
 $= (2i+5i^2)(1-4i)$
 $= 2i-8i^2-5+20i$
 $= 3+22i$

ដូចនេះ: $i\overline{Z_1}Z_2 = 3+22i$

៤. បើ $Z_1 = x_1 + iy_1$ និង $Z_2 = x_2 + iy_2$ ។ បង្ហាញថា $Z_1\overline{Z_2} + \overline{Z_1}Z_2$ ជាចំនួនពិត ។

យើងមាន $Z_1 = x_1 + iy_1 \Rightarrow \overline{Z_1} = x_1 - iy_1$

$Z_2 = x_2 + iy_2 \Rightarrow \overline{Z_2} = x_2 - iy_2$

នាំឱ្យ $Z_1\overline{Z_2} = (x_1 + iy_1)(x_2 - iy_2)$

$= x_1x_2 - ix_1y_2 + ix_2y_1 - i^2y_1y_2$

$= (x_1x_2 + y_1y_2) - (x_1y_2 - x_2y_1)i$

$\overline{Z_1}Z_2 = (x_1 - iy_1)(x_2 + iy_2)$

$= x_1x_2 + ix_1y_2 - ix_2y_1 - i^2y_1y_2$

$= (x_1x_2 + y_1y_2) + (x_1y_2 - x_2y_1)i$

យើងបាន $Z_1\overline{Z_2} + \overline{Z_1}Z_2 = (x_1x_2 + y_1y_2) - (x_1y_2 - x_2y_1)i + (x_1x_2 + y_1y_2) + (x_1y_2 - x_2y_1)i$
 $= 2(x_1x_2 + y_1y_2)$ ពិត

ដូចនេះ: $Z_1\overline{Z_2} + \overline{Z_1}Z_2 = 2(x_1x_2 + y_1y_2)$ ជាចំនួនពិត

៥. គេឲ្យក $z_1 = 2 - 3i$ និង $z_2 = -4 + i$ ។ សរសេរក្រោមទម្រង់ពីជគណិត:

ក. $z_1 + z_2 = 2 - 3i - 4 + i$

$= -2 - 2i$

ដូចនេះ: $z_1 + z_2 = -2 - 2i$

ខ. $3z_1 - 2z_2 = 3(2 - 3i) - 2(-4 + i)$

$= 6 - 9i + 8 - 2i$

$= 14 - 11i$

ដូចនេះ: $3z_1 - 2z_2 = 14 - 11i$

គ. $(1 - z_1)(5 + z_2) = [1 - (2 - 3i)][5 + (-4 + i)]$

$= (1 - 2 + 3i)(5 - 4 + i)$

$$= (-1 + 3i)(1 + i)$$

$$= -1 - i + 3i + 3i^2$$

$$= -4 + 2i$$

ដូចនេះ: $(1 - z_1)(5 + z_2) = -4 + 2i$

ឃ. $\frac{1}{z_1^2} = \frac{1}{(2 - 3i)^2}$

$$= \frac{1}{2^2 - 2(2)(3i) + (3i)^2}$$

$$= \frac{1}{1 - 12i}$$

$$= \frac{1(1 + 12i)}{(1 - 12i)(1 + 12i)}$$

$$= \frac{1 + 12i}{1^2 - (12i)^2}$$

$$= \frac{1}{145} + \frac{12}{145}i$$

ដូចនេះ: $\frac{1}{z_1^2} = \frac{1}{145} + \frac{12}{145}i$

៣. លំហាត់អនុវត្ត

១. បម្លែងចំនួនខាងក្រោមជាចំនួនជាចំនួននិម្មិត

$$A = -\sqrt{-144} \quad B = \sqrt{-\frac{81}{121}} \quad C = \sqrt{-\frac{676}{1296}}$$

២. បម្លែងចំនួនខាងក្រោមជាចំនួនកុំផ្លិចដែលមានទម្រង់ពីជគណិត

$$A = \frac{-1 + \sqrt{3}i}{(11 - 4\sqrt{3}i)^3} \quad B = \frac{(1 + 2i)^2 - (1 - i)^2}{(3 + 2i)^3 - (2 + i)^3} \quad C = \frac{\sqrt{3} + i}{\sqrt{3} - i} + \frac{\sqrt{3} - i}{\sqrt{3} + i} + i - 1$$

$$D = \sqrt{4 - 3i} \quad E = \frac{\sqrt{5 + 12i} - \sqrt{5 - 2i}}{\sqrt{5 + 12i} + \sqrt{5 - 2i}}$$

៣. គេយក $z_1 = 2 - 3i$ និង $z_2 = -4 + i$ សរសេរក្រោមទម្រង់ពីជគណិត:

$$A = z_1 z_2 \quad B = \frac{1 - z_1}{5 + z_2}$$

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ឆ្លងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវរួចមកក្រុមទី១ យើងខ្ញុំអាចសង្ខេប និងចងក្រងលំហាត់ បានដោយបែងចែកជា បីចំណុចគឺ:

១. រូបមន្តសង្ខេប

២. ដំណោះស្រាយលំហាត់

៣. លំហាត់អនុវត្តន៍

នៅក្នុងចំណុចទាំងបីខាងលើ យើងអាចយកទៅប្រើប្រាស់ជាជំនួយនៅពេលធ្វើការដោះស្រាយលំហាត់ចំនួនកុំផ្លិចទម្រង់ពី ជគណិតបាន ។

៦. ចូរសរសេរចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោមជាទម្រង់ពិជគណិតដែល

$$j = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

$$\begin{aligned} 1. z_1 = \frac{1-j+j^2}{1+j-j^2} \text{ យើងបាន } z_1 &= \frac{1 - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2}{1 + \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2} \\ &= \frac{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \left[\left(-\frac{1}{2}\right)^2 + 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \right]}{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \left[\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \right]} \\ &= \frac{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{3}{4}}{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{3}{4}} = \frac{1 - \frac{1}{2} - \frac{2}{4}}{1 - \frac{1}{2} + 1} = \frac{4 - 2 - 2}{4 - 1} = 0 \quad \text{។} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2. z_2 = \left(\frac{1-j}{1+j}\right)^3 + \left(\frac{j+j^2}{j-j^2}\right) \text{ យើងបាន } z_2 &= \left(\frac{1 + \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i}{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i}\right)^3 + \left(\frac{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2}{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2}\right) \\ &= \left(\frac{\frac{3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i}{\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i}\right)^3 + \left(\frac{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \left(-\frac{1}{2}\right)^2 + 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2}{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \left(-\frac{1}{2} - 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2\right)}\right) \\ &= \frac{\left(\frac{3}{2}\right)^3 - 3\left(\frac{3}{2}\right)^2\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + 3\left(\frac{3}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^3}{\left(\frac{1}{2}\right)^3 + 3\left(\frac{1}{2}\right)^2\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + 3\left(\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^3} + \left(\frac{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{3}{4}}{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{3}{4}}\right) \\ &= \frac{\frac{27}{8} - \frac{27\sqrt{3}i}{8} - \frac{27}{8} + \frac{3\sqrt{3}i}{8}}{\frac{1}{8} + \frac{3\sqrt{3}i}{8} - \frac{9}{8} - \frac{3\sqrt{3}i}{8}} + \left(\frac{-2}{0}\right) = \frac{-24\sqrt{3}i}{-1} = 24\sqrt{3}i \quad \text{។} \end{aligned}$$

៧. គណនា

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្ឌិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារី ល.ភាព ជុន

$$\begin{aligned}\text{ក. } \frac{1}{2i} \left(i^7 - \frac{1}{i^7} \right) &= \frac{1}{2i} \left(-i + \frac{1}{i} \right) \\ &= \frac{1}{2i} \left(\frac{-i^2 + 1}{i} \right) = \frac{-i^2 + 1}{-2} \\ &= \frac{-1}{2} + \frac{i^2}{2} = \frac{-1}{2} - \frac{1}{2} = -1 \quad \text{។}\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{ខ. } i^9 + i^{10} + i^{11} + i^{12} + i^{13} &= i^{4n+1} + i^{4n+2} + i^{4n+3} + i^{4n+0} + i^{4n+1} \\ &= i - 1 - i + 1 + i = i \quad \text{។}\end{aligned}$$

ឃ. គណនា i^2, i^3, i^4, i^5 និងទាញរក i^{24} និង i^{25}

$$\begin{aligned}i^2 &= -1 & i^3 &= -i & i^4 &= 1 & i^5 &= i \\ \text{គេបាន: } i^{24} &= i^{4n+0} = 1 & i^{25} &= i^{4n+1} = i \quad \text{។}\end{aligned}$$

ង. គណនា $1+i+i^2+i^3$ ទាញរក $i^{2013} + i^{2012} + i^{2011} + i^{2010}$

$$\text{គណនា } 1+i+i^2+i^3$$

$$\text{យើងបាន: } 1+i-1-i=0 \quad \text{។}$$

$$\text{ទាញរក } i^{2013} + i^{2012} + i^{2011} + i^{2010}$$

$$\begin{aligned}&= i^{4 \times 503 + 1} + i^{4 \times 503 + 0} + i^{4 \times 502 + 2} + i^{4 \times 502 + 0} \\ &= i + 1 - 1 + 1 = 1 + i \quad \text{។}\end{aligned}$$

៨. កំណត់តម្លៃ x និង y ដើម្បីឲ្យសមភាពនីមួយៗខាងក្រោមពិត

$$\text{ក. } (2x+3yi) - (xi=3y) = i(7+4i)$$

$$2x+3yi - xi - 3y = 7i + 4i^2$$

$$(2x-3y) - (x-3y)i = -4 + 7i$$

$$\begin{cases} 2x+3y = -4 \\ -x-3y = 7(2) \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2x-3y = -4 \\ -2x+6y = 14 \end{cases}$$

$$\text{នោះគេបាន } 3y = 10 \Rightarrow y = \frac{10}{3}$$

$$\text{យក } y = \frac{10}{3} \text{ ជួសក្នុងសមីការ(១)}$$

$$2x-3y = -4$$

រៀបរៀងដោយ: ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ផុន

$$2x - 3\left(\frac{10}{3}\right) = -4$$

$$2x - \frac{30}{3} = -4 \Rightarrow 2x - 10 = -4 \text{ នោះ } x = 3$$

$$\text{ដូចនេះ } x = 3, y = \frac{10}{3}$$

$$\text{ខ. } (x + iy)(1 - i) = 3 - i$$

$$x - xi + yi - yi^2 = 3 - i$$

$$x + y - xi + yi = 3 - i$$

$$\begin{cases} x + y = 3(1) \\ -x + y = -1(2) \end{cases}$$

$$\text{នោះគេបាន } 2x = 2 \Rightarrow x = 1$$

$$\text{យក } x = 1 \text{ ជួសក្នុងសមីការ(១)}$$

$$x + y = 3 \Rightarrow \text{គេបាន } 1 + y = 3 \Rightarrow y = 2$$

$$\text{ដូចនេះ } x = 1; y = 2$$

$$\text{គ. } (1 - 2i)x + (1 + 2i)y = 1 + i$$

$$x - 2xi + y + 2yi = 1 + i$$

$$x + y - 2xi + 2yi = 1 + i$$

$$\begin{cases} x + y = 1(2)(1) \\ -2x + 2y = 1(2) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x + 2y = 2 \\ -2x + 2y = 1 \end{cases} \text{ នោះគេបាន } 4y = 3 \Rightarrow y = \frac{3}{4}$$

$$\text{យក } y = \frac{3}{4} \text{ ជួសក្នុងសមីការ(១)}$$

$$\text{នោះយើងបាន } x + \frac{3}{4} = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{4}$$

$$\text{ដូចនេះ } x = \frac{1}{4}; y = \frac{3}{4}$$

$$\text{ឃ. } \frac{x + iy}{1 - i} + \frac{1 - i}{1 + i} = 0$$

$$\frac{(x + yi)(1 + i) + (1 - i)(1 - i)}{(1 - i)(1 + i)} = 0$$

$$\frac{x + xi + yi + yi^2 + 1 - i - i + i^2}{1^2 - i^2} = 0$$

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហៀន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

$$\frac{x + xi + yi - y + 1 - 2i - 1}{2} = 0$$

$$\frac{x - y}{2} + \frac{x + y - 2}{2}i = 0$$

$$\begin{cases} \frac{x - y}{2} = 0 \\ \frac{x + y - 2}{2} = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x - y = 0 \\ x + y = 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = y(1) \\ x + y = 2(2) \end{cases}$$

យក $x = y$ ជួសក្នុងសមីការ(១)

$$\text{នោះគេបាន: } x + y = 2 \Rightarrow y + y = 2 \Rightarrow y = 1$$

យក $y = 1$ ជួសក្នុងសមីការ(១)

$$\text{នាំឲ្យ } x = y = 1$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = 1; y = 1$$

$$\text{ង. } \frac{3 + 2i}{5 + i} = x + yi$$

$$\frac{(3 + 2i)(5 - i)}{(5 + i)(5 - i)} = x + yi$$

$$\frac{15 - 3i + 10i - 2}{5^2 + 1^2} = x + yi$$

$$\frac{13 + 7i}{26} = x + yi \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{13}{26} \\ y = \frac{7}{26} \end{cases}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \frac{13}{26}; y = \frac{7}{26}$$

លំហាត់អនុវត្ត

$$\text{ប. } y^2 - 4^x - 8 + i2^{x+1} + y + 1 = 0$$

$$\text{ឆ. } \left(3^x \times 2^y - \frac{1}{9} \right) + iy - x - 2 = 0$$

$$\text{ជ. } \frac{x + iy}{4 - 3i} = \frac{5}{25} + \frac{10}{25}i \quad \text{។}$$

៩. កំណត់ចំនួនពិត x ដើម្បីឲ្យចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម

$$\text{ក. } z_1 = \frac{x^2 - x - 2}{x} + (x^3 - 3x + 2)i$$

1. ជាចំនួនពិត

រៀបរៀងដោយ: ក.គង់ កណ្ឌិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារី ល.ភាព ផុន

z ជាចំនួនពិតកាលណាផ្នែកនិម្មិតស្មើសូន្យ

$$\text{យើងបាន: } \frac{x^2 - x - 2}{x} = 0$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

$$\text{នោះគេបានតាម } a - b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = -1, x_2 = -\frac{c}{a} = 2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = -1, x_2 = 2 \quad \text{។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

z ជាចំនួននិម្មិតកាលណាផ្នែកពិតស្មើសូន្យ

$$\text{យើងបាន: } x^3 - 3x + 2 = 0$$

$$(x-1)(x^2 + x - 2) = 0$$

$$\begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x_1=1(1) \\ x^2+x-2=0(2) \end{cases}$$

$$x^2 + x - 2 = 0 \text{ នោះគេបានតាម } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_2 = 1, x_3 = -2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = 1, x_2 = 1, x_3 = -2 \quad \text{។}$$

$$2. z_2 = (2^{x^2+3x-2} - 4) + \log_2((x^2 + x) - 1)i$$

1. ជាចំនួនពិត

$$\text{យើងបាន: } 2^{x^2+3x-2} - 4 = 0$$

$$2^{x^2+3x-2} = 2^2$$

$$x^2 + 3x - 2 = 2$$

$$x^2 + 3x - 4 = 0 \text{ នោះគេបានតាម } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = 1, x_2 = -4$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = 1, x_2 = -4 \quad \text{។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

$$\text{គេបាន: } \log_2(x^2 + x) - 1 = 0$$

រៀបរៀងដោយ: ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

$$\log_2(x^2 + x - 1) = \log_2 1$$

$$x^2 + x - 1 = 1$$

$$x^2 + x - 2 = 0 \text{ នោះគេបានតាម } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = 1, x_2 = -2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = 1, x_2 = -2 \text{ ។}$$

$$\text{គ. } z_3 = (\sin - 1) + i \sin x$$

1. ជាចំនួនពិត

$$\text{យើងបាន: } \sin x - 1 = 0$$

$$\sin x = 1$$

$$\sin x = \sin \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \frac{\pi}{2} \text{ ។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

$$\text{យើងបាន: } \sin x = 0$$

$$\sin x = \sin 0 \Rightarrow x = 0$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = 0 \text{ ។}$$

$$\text{ឃ. } z_4 = (\cos x + 1) + i \cos x$$

1. ជាចំនួនពិត

$$\text{យើងបាន: } \cos x + 1 = 0$$

$$\cos x = -1$$

$$\cos x = \cos \pi \Rightarrow x = \pi$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \pi \text{ ។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

$$\text{យើងបាន: } \cos x = 0$$

$$\cos x = \cos \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{2} \text{ ដូចនេះ: } x = \frac{\pi}{2} \text{ ។}$$

រៀបរៀងដោយ: ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហៀន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ផុន

១០. គេមាន $z = 1 - 2i$ និង $w = 5 + 3i$

ក. បង្ហាញថា $\overline{w+z} = \overline{w} + \overline{z}$

យើងបាន៖ $w+z = 5+3i+1-2i$

$$= 6+i(1)$$

នោះ $\overline{w+z} = 6-i$

ហើយ $\overline{w} + \overline{z} = 5-3i+1+2i$

$$= 6-i(2)$$

តាម(១)និង(២)

ដូចនេះ យើងបាន៖ $\overline{w+z} = \overline{w} + \overline{z}$ ពិតៗ

ខ. បង្ហាញថា $\overline{z-w} = \overline{z} - \overline{w}$

យើងបាន៖ $z-w = 1-2i-(5+3i)$

$$= 1-2i-5-3i$$

$$= -4-5i$$

នោះ $\overline{z-w} = -4+5i$

ហើយ $\overline{z} - \overline{w} = 1+2i-(5-3i)$

$$= 1+2i-5+3i$$

$$= -4+5i(2)$$

តាម(១)និង(២)

ដូចនេះ យើងបាន៖ $\overline{z-w} = \overline{z} - \overline{w}$ ពិតៗ

គ. គេឲ្យ $M = (1-i)x + (1+i)y$

កំណត់ x និង y ដើម្បីឲ្យ $M = z^2 - w + 3i$

$$M = (1-i)x + (1+i)y$$

តែ $z = 1 - 2i$ និង $w = 5 + 3i$

យើងបាន៖ $(1-i)x + (1+i)y = (1-2i)^2 - 5 - 3i + 3i$

$$x - xi + y + yi = 1 - 4i - 4 - 5$$

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្ឌិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

$$x + y + (y - x)i = -8 - 4i$$

$$\begin{cases} x + y = -8(1) \\ -x + y = -4(2) \end{cases}$$

នោះគេបាន៖ $2y = -12 \Rightarrow y = -\frac{12}{2} = -6$

យក $y = -6$ ជួសក្នុងសមីការ(១)

នោះគេបាន៖ $x - 6 = -8$

$$x = -2$$

ដូចនេះ៖ $x = -2; y = -6$ ។

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្ឌិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

មេរៀនទី១:

ចំណុចកំនត់ប្រព័ន្ធគណិត

I. រូបមន្តសង្ខេប

$$z = a + bi$$

$$i^{4n} = 1, i^{4n+1} = i, i^{4n+2} = -1, i^{4n+3} = -i$$

16. ដោះស្រាយសមីការ

$$1. \begin{cases} ix - 3y = 2 - 3i(1)(\times 2i) \\ (1+i)x + 2iy = 5 - i(2)(\times 3) \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2i^2x - 6iy = 4i - 6i^2 \\ (1+i)3x + 6iy = 15 - 3i \end{cases}$$

$$(1+3i)x = i + 21$$

$$x = \frac{i + 21}{1 + 3i}$$

$$\Leftrightarrow x = \frac{(i + 21)(1 - 3i)}{1^2 - (3i)^2} = \frac{i - 3i^2 + 21 - 63i}{1 + 9}$$

$$= \frac{-62i + 24}{10} = -\frac{31}{5}i + \frac{12}{5}$$

$$-i\left(-\frac{31}{5}i + 12\right) + 3y = 2 - 3i$$

$$-\frac{31}{5} + \frac{12}{5}i + 3y = 2 - 3i$$

$$+3y = 2 - 3i - \frac{31}{5} + \frac{12}{5}i$$

$$15y = 10 - 15i - 31 - 12i$$

$$y = -\frac{9}{5}i - \frac{7}{5}$$

$$\text{ដូចនេះ } x = -\frac{3}{5}i + \frac{12}{5}; y = -\frac{9}{5}i - \frac{7}{5}$$

14. រកចំនួនតែ a, b, c ដើម្បីឱ្យ $2 - i$ ជាឫសនៃសមីការ $x^2 - ax - b = 0$

$$x^2 - ax - b = 0$$

ដើម្បីឱ្យ $2 - i$ ជាឫសនៃសមីការ $x^2 - ax - b = 0$ លុះត្រាតែ

$$(2 - i) - a(2 - i) - b = 0$$

$$4 - 4i + i^2 - 2a + ai - b = 0$$

$$-4i + ai - 2a - b + 3 = 0$$

$$-4 + a = 0 \Rightarrow a = 4$$

$$-2a - b + 3 = 0 \Rightarrow a = 5$$

$$\text{ដូចនេះ: } a = 4, b = 5$$

15. រកអនុគមន៍ដឺក្រេទី២ $f(z) = z^2 + az + b$ ដែល $a, b, c \in R$ បើគេដឹងថា $f(-1 - 2i) = 0$

$$f(z) = z^2 + az + b$$

$$f(-1 - 2i) = 0$$

$$\Leftrightarrow (-1 - 2i)^2 + a(-1 - 2i) + b = 0$$

$$1 + 4i + 4i^2 - a - 2ai + b = 0$$

$$4i - 2ai - a + b - 3 = 0$$

$$\begin{cases} 4 - 2a = 0 \Rightarrow a = 2 \\ -a + b - 3 = 0 \Rightarrow b = 5 \end{cases}$$

$$\text{ដូចនេះ: } f(z) = z^2 + 2z + 5$$

13. ដោះស្រាយសមីការកុំផ្លិច

$$9x^2 - (3 - i)x + 4 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$= (3 - i)^2 - 4 \times 9$$

$$= 9 - 6i + i^2 - 36 = -6i - 8$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{-6i - 8} = \sqrt{(-3 + i)^2} = \sqrt{(3 + i)^2 i^2}$$

$$= (3 + i)i = 3i - 1$$

$$x_1 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = -\frac{(3 - i) - (3i - 1)}{2}$$

$$= \frac{-3 + i - 3i + 1}{2} = \frac{-2i - 2}{2} = -(i + 1)$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-(3 - i)^2 + 3i - 1}{2} = \frac{-3 + i + 3i - 1}{2}$$

$$= \frac{4i - 4}{2} = 2i - 2$$

$$\text{ដូចនេះ } x_1 = -(i + 1), x_2 = 2i - 2$$

$$14. z^2 = 1 - 2i\sqrt{2}$$

$$(z^2 - 1)^2 = (-2i\sqrt{2})^2 \text{ លើកអង្គទាំងសងខាង}$$

$$z^4 = 2z^2 + 1$$

$$= 4i^2\sqrt{2^2}$$

$$z^4 - 2z^2 + 1 + 8 = 0$$

$$z^4 - 2z^2 + 9 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$= 2^2 - 4 \times 9$$

$$= 4 - 36 = -32$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{32i}$$

$$= \sqrt{(4 + 4i)^2}$$

$$= 4 + 4i$$

$$t_1 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{2 - 4 - 4i}{2}$$

$$= \frac{4i - 2}{2} = -2i - 1$$

$$t_2 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{2 + 4 + 4i}{2}$$

$$= 2i - 3$$

ដូចនេះ: $z_1 = 2i - 1, z_2 = 2i + 3$

$$15. z^2 + 2z + 1 + 2i = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$= 2^2 - 4 \times (1 + 2i)$$

$$= 4 - 4 - 8i$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{-8i} + 8 = \sqrt{(2 - 2i)^2}$$

$$z_1 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-2 - (2 - 2i)}{2}$$

$$= \frac{2i - 4}{2} = i - 2$$

$$z_2 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-2 + 2 - 2i}{2}$$

$$= \frac{-2i}{2} = -i$$

ដូចនេះ: $z_1 = i - 2, z_2 = -i$

$$17. z^4 + 10z^2 + 169 = 0$$

តាង $t = z^2$

$$\Rightarrow t^2 + 10t + 169 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$= (10)^2 - 4(169) = 100 - 676$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{576i} = \sqrt{(288 - 288i)^2}$$

$$= 288 + 288i$$

$$t_1 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-10 - 288 - 288i}{2}$$

$$= \frac{288i - 298}{2}$$

$$= 144i - 149$$

$$t_2 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} = \frac{-10 + 288 + 288i}{2}$$

$$t_2 = \frac{288i - 278}{2} = 144i + 139$$

$$\text{ដូចនេះ: } z_1 = \sqrt{-144i - 149}, z_2 = \sqrt{144i - 139}$$

$$12. (1 + i)z^2 + z + 11i = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

$$= 1^2 - 11(1 + i)$$

$$= 1 - 11 - i = -i - 10$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{-(i - 10)}$$

$$= \sqrt{\left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}}i\right)^2}$$

$$= \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{2}i\right)i$$

$$= \frac{\sqrt{2}}{2}i - \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$z_1 = \frac{-1 - \frac{\sqrt{2}}{2}i + \frac{\sqrt{2}}{2}}{2}$$

$$= \frac{-\sqrt{2}i - 2 + \sqrt{2}}{4}$$

$$z_2 = \frac{-1 + \frac{\sqrt{2}}{2}i - \frac{\sqrt{2}}{2}}{2}$$

$$= \frac{\sqrt{2}i - 2 - \sqrt{2}}{2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } z_1 = \frac{\sqrt{2}i - 2\sqrt{2}}{4}, z_2 = \frac{\sqrt{2}i - 2 - \sqrt{2}}{4}$$

16. ដោះស្រាយសមីការ

$$\begin{aligned}
 1. \quad & \begin{cases} ix - 3y = 2 - 3i & (1) \\ (1+i)x + 2iy = 5 - i & (2) \end{cases} \\
 & \begin{cases} 2i^2 - 6iy = 4i - 6i^2 \\ (1+i)3x + 6iy = 15 - 3i \end{cases} \\
 & \hline
 & (1+3i)x = i + 21 \\
 & x = \frac{i+21}{1+3i} \\
 & \Leftrightarrow x = \frac{(i+21)(1-3i)}{1^2-(3i)^2} = \frac{i-3i^2+21-63i}{1+9} \\
 & = \frac{-62i+24}{10} = -\frac{31}{5}i + \frac{12}{5}
 \end{aligned}$$

ជួសក្នុង(1): គេបាន

$$\begin{aligned}
 i\left(-\frac{31}{5}i + \frac{12}{5}\right) + 3y &= 2 - 3i \\
 \frac{31}{5} + \frac{12}{5}i + 3y &= 2 - 3i \\
 3y &= 2 - 3i - \frac{31}{5} - \frac{12}{5}i \\
 15y &= 10 - 15i - 31 - 12i \\
 y &= -\frac{9}{5}i - \frac{7}{5}
 \end{aligned}$$

$$\text{ដូច្នេះ: } x = -\frac{31}{5}i + \frac{12}{5}, y = -\frac{9}{5}i - \frac{7}{5}$$

$$\begin{aligned}
 2. \quad & \begin{cases} (3-i)x + (4+2i)y = 2+6i & (1) \\ (4+2i)x - (2+3i)y = 5+4i & (2) \end{cases} \\
 & \begin{cases} (3-i)x + (4+2i)y = 2+6i \\ (4+2i)x - (2+3i)y = 5+4i \end{cases} \\
 & \hline
 & 7x + 2x + 2y - yi = 7 + 10i
 \end{aligned}$$

$$7x + 2y + (x - y)i = 7 + 10i$$

$$\begin{cases} 7x + 2y = 7 & (1) \\ x - y = 10 & (2) \Rightarrow x = y + 10 \end{cases}$$

$$7(y + 10) + 2y = 7$$

$$7y + 70 + 2y = 7$$

$$9y = -63 \Rightarrow y = -7 \text{ ជួស}(2)$$

$$\Rightarrow x = -7 + 10 = 3$$

$$\text{ដូចនេះ } x = 3, y = -7$$

$$3. \begin{cases} (2 + i)x + (4 + 2i)y = 6 \\ (3 + 2i)x + (3 - 2i)y = 8 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2x + ix + 4y + 2yi = 6 \\ 3x + 2ix + 3y - 2yi = 8 \end{cases}$$

$$5x + 3ix + 7y = 14$$

$$\begin{cases} 5x + 7y = 14 & (1) \\ 3x = 0 & (2) \Rightarrow x = 0 \text{ ជួសក្នុង}(1) \end{cases}$$

$$\text{តែបាន } 5 \times 0 + 7y = 14 \Rightarrow y = 2$$

$$\text{ដូចនេះ } x = 0, y = 2$$

លំហាត់អនុវត្ត

១៦. ដោះស្រាយប្រព័ន្ធសមីការក្នុង C ខាងក្រោម

$$3. \begin{cases} (2 - i)x + 7y = 1 + 2i \\ (1 - i)\bar{x} - i\bar{y} = 4 - i \end{cases} \quad 5. \begin{cases} x^2y + xy^2 = 6 \\ x^3 + y^3 = 9 \end{cases}$$

13. ដោះស្រាយសមីការខាងក្រោមក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច C :

$$1. x^2 + 2x + 2 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 4 - 4 \times 2$$

$$= 4 - 8 = -4 < 0$$

$$\sqrt{\Delta}i = \sqrt{4}i = 2i$$

$$x_1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}i}{2a} = \frac{-2 + 2i}{2} = -1 + i$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}i}{2a} = \frac{-2 - 2i}{2} = -1 - i$$

ដូចនេះ: $x_1 = -1 + i, x_2 = -1 - i$

2. $(t + 1)^2 + 8 = 0$

$$t^2 + 2t + 1 + 8 = 0$$

$$t^2 + 2t + 9 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 4 - 36$$

$$= -32 < 0$$

$$\sqrt{\Delta}i = \sqrt{32}i = 4i\sqrt{2}$$

$$t_1 = \frac{-b + \sqrt{b^2 - 4ac}i}{2a} = \frac{-2 + 4i\sqrt{2}}{2} = -1 + 2i\sqrt{2}$$

$$t_2 = \frac{-b - \sqrt{b^2 - 4ac}i}{2a} = \frac{-2 - 4i\sqrt{2}}{2} = -1 - 2i\sqrt{2}$$

ដូចនេះ: $t_1 = -1 + 2i\sqrt{2}, t_2 = -1 - 2i\sqrt{2}$

5. $z\bar{z} + (1 + 3i) + \frac{\bar{z}}{2+i} = 19 + 5i$

តាង $z = a + bi \Rightarrow \bar{z} = a - bi$

គេបាន $(a + bi)(a - bi)(1 + 3i) + \frac{(a - bi)}{2 + i} = 19 + 5i$

$$a^2 - (bi)^2 + 3i + 1 + \frac{(a - bi)(2 - i)}{(2 + i)(2 - i)} = 19 + 5i$$

$$a^2 + b^2 + 1 + 3i + \frac{2a - ai - 2bi + bi^2}{2^2 - i^2} = 19 + 5i$$

$$a^2 + b^2 + 1 + 3i + \frac{(2a - b) - i(a + 2b)}{5} = 19 + 5i$$

$$5a^2 + 5b^2 + 5 + 15i + (2a - b) - i(a + 2b) = 95 + 25i$$

$$\begin{cases} 5a^2 + 5b^2 + 2a - b + 5 = 95 & (1) \\ 15 - a - 2b = 25 & (2) \Rightarrow -a = 10 + 2b \Rightarrow a = 2b - 10 \end{cases} \text{ជួស}(1)$$

$$5(2b - 10)^2 + 5b^2 + 2(-2b - 10) + 5 = 95$$

$$5(4b^2 - 40b + 100) + 5b^2 - 4b - 20 + 5 = 95$$

$$20b^2 - 200b + 500 + b - 15 = 95$$

$$20b^2 - 204b + 390 = 0$$

$$\Delta' = b'^2 - ac = (-104)^2 - 20 \times 390$$

$$= 10816 - 9750 = 1066$$

$$\sqrt{\Delta'} = \sqrt{1066}$$

$$b_1 = \frac{-b + \sqrt{b'^2 - ac}}{a} = \frac{-104 + \sqrt{1066}}{25}$$

$$b_2 = \frac{-b - \sqrt{b'^2 - ac}}{a} = \frac{-104 - \sqrt{1066}}{25}$$

$$\text{បើ } b_1 = \frac{-104 + \sqrt{1066}}{25} \text{ នោះ } a_1 = -2 \left(\frac{-104 + \sqrt{1066}}{25} \right) - 10$$

$$= \frac{208 - 2\sqrt{1066} - 250}{250} = \frac{-42 - 2\sqrt{1066}}{250}$$

$$\text{បើ } b_2 = \frac{-104 - \sqrt{1066}}{25} \text{ នោះ } a_2 = -2 \left(\frac{-104 - \sqrt{1066}}{25} \right) - 10$$

$$= \frac{208 + 2\sqrt{1066} - 250}{250} = \frac{-42 + 2\sqrt{1066}}{250}$$

$$b_1 = \frac{-42 - 2\sqrt{1066}}{250} + \frac{i(-104 + \sqrt{1066})}{25}, b_2 = \frac{-42 + 2\sqrt{1066}}{250} + \frac{i(-104 - \sqrt{1066})}{25}$$

$$6. iz + 2\bar{z} = i - 1$$

$$\text{តាង } z = a + bi \Rightarrow \bar{z} = a - bi$$

$$\text{គេបាន } i(a + bi) + 2(a - bi) = i - 1$$

$$ai + bi^2 + 2a - 2bi = i - 1$$

$$(2a - b) + (a - 2b)i = i - 1$$

$$\begin{cases} 2a - b = -1 & (1) \\ a - 2b = 1 & (2) \times (-2) \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2a - b = -1 \\ -2a + 4b = -2 \end{cases}$$

$$2b = -1 \Rightarrow b = -\frac{1}{2} \text{ ជួសក្នុង (2)}$$

$$\text{គេបាន } a - 2\left(-\frac{1}{2}\right) = 1$$

$$a + 1 = 1 \Rightarrow a = 0$$

$$\text{ដូចនេះ } z = -\frac{1}{2}i$$

លំហាត់អនុវត្ត

13. ដោះស្រាយសមីការខាងក្រោមក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច $\mathbb{C}$:

$$16. z^3 + \frac{1}{2}z^2 + \frac{1}{2}z - \frac{1}{2} = 0$$

$$18. e^{ix} + e^{iy} + e^{iz} = 0$$

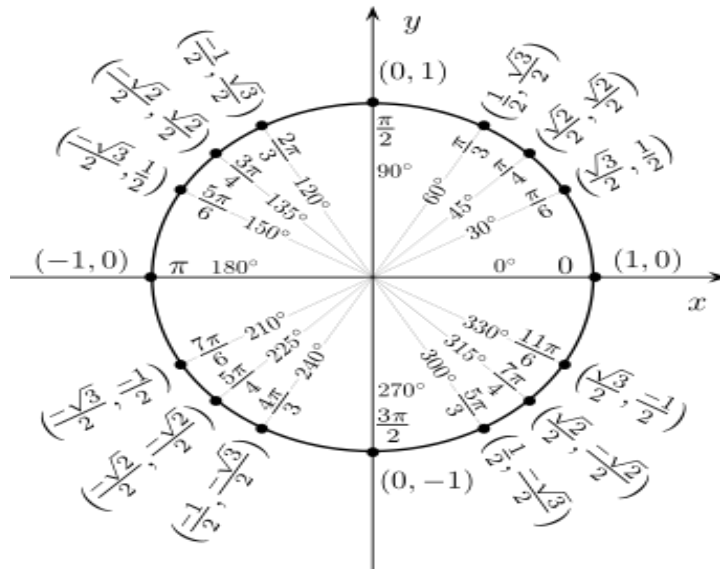
$$19. \log_5 |z| + \frac{z+iz}{7} = 3 + i$$

$$20. \left(\frac{iz+3}{z-2i} \right)^2 - 3 \left(\frac{iz+3}{z-2i} \right) - 4 = 0$$

ជំពូកទី២

ចំនួនកុំផ្លិចត្រីកោណមាត្រ

I. រូបមន្តសង្ខេប

II. ដំណោះស្រាយលំហាត់អនុវត្តន៍

១. គេមានចំនួនកុំផ្លិច $z_1 = 2 - 3i$, $z_2 = -2 + i$

ក. គណនា $|z_1|$, $|\bar{z}_1|$, $|z_2|^2$, $z_2 \cdot \bar{z}_2$, $|z_1 \cdot z_2|$ និង $|z_1| \cdot |z_2|$

ចម្លើយ ៖

ក. គណនា $|z_1|$, $|\bar{z}_1|$, $|z_2|^2$, $z_2 \cdot \bar{z}_2$, $|z_1 \cdot z_2|$ និង $|z_1| \cdot |z_2|$

ដោយ $z_1 = 2 - 3i$, $z_2 = -2 + i$

នោះ $|z_1| = \sqrt{(2)^2 + (-3)^2} = \sqrt{13}$

$|\bar{z}_1| = \sqrt{(-2)^2 + (3)^2} = \sqrt{13}$

$|z_2|^2 = \left(\sqrt{(-2)^2 + (1)^2} \right)^2 = (\sqrt{5})^2 = 5$

$z_2 \cdot \bar{z}_2 = (-2 + i)(2 - i)$
 $= -4 + 2i + 2i + 1$
 $= -3 + 4i$

$|z_1 \cdot z_2| = (2 + 3i)(-2 + i)$
 $= -4 + 2i + 6i + 3$
 $= -1 + 8i$
 $= \sqrt{(-1)^2 + 8^2}$
 $= \sqrt{13}$

$|z_1| \cdot |z_2| = \sqrt{13} \times \sqrt{5} = \sqrt{65}$

២. គណនាម៉ូឌុលចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម ៖

ក. $z = -2015$

$$ខ. z = 2i(3 + i)(1 + i)$$

$$គ. z = \left(\frac{1+i}{2+i}\right)^4$$

ចម្លើយ ៖

$$ក. z = -2015$$

$$\begin{aligned} \text{តាមរូបមន្ត } r &= \sqrt{a^2 + b^2} \\ &= \sqrt{(-2015)^2} \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ } r = \sqrt{(-2015)^2}$$

$$ខ. z = 2i(3 + i)(1 + i)$$

$$z = -8 + 4i$$

$$\begin{aligned} \text{តាមរូបមន្ត } r &= \sqrt{a^2 + b^2} \\ &= \sqrt{(-8)^2 + 4^2} \\ &= \sqrt{80} \\ &= 4\sqrt{5} \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ } r = 4\sqrt{5}$$

$$គ. z = \left(\frac{1+i}{2+i}\right)^4$$

$$z = (3 + i)^4$$

$$\begin{aligned} \text{តាមរូបមន្ត } r &= \sqrt{a^2 + b^2} \\ &= \sqrt{(3)^2 + 1^2} \\ &= (\sqrt{10})^4 \\ &= 10^2 \\ &= 100 \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ } r = 100$$

៣. រកម៉ូឌុល និងអាគុយម៉ង់នៃចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម ៖

$$ក. z = -6i$$

$$ខ. z = \frac{(1+i)^{13}}{(1-i)^7}$$

$$គ. z = (\sqrt{3} - i)^{100}$$

$$ឃ. z = \left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^{210}$$

$$ង. z = -2\left(\cos \frac{\pi}{3} - i \sin \frac{\pi}{3}\right)$$

ចម្លើយ ៖

$$ក. z = -6i$$

$$= 0 - 6i$$

$$= 6(0 - i)$$

$$z = 6\left(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}\right)$$

$$\text{ដូចនេះ } \text{ម៉ូឌុល} = 6$$

$$\text{អាគុយម៉ង់} = \frac{3\pi}{2}$$

$$ខ. z = \frac{(1+i)^{13}}{(1-i)^7}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{\left[\sqrt{2}\left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i\frac{\sqrt{2}}{2}\right)\right]^{13}}{\left[\sqrt{2}\left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}\right)\right]^7} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{(\sqrt{2})^{13} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)^{13}}{(\sqrt{2})^7 \left(\cos \frac{7\pi}{4} - i \sin \frac{7\pi}{4} \right)^7} \\
 &= (2)^6 (\cos 9\pi - i \sin 9\pi) \\
 z &= 64 (\cos 9\pi - i \sin 9\pi)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ម៉ូឌុល = 64

អាគុយម៉ង់ = 9π

$$\begin{aligned}
 \text{គ. } z &= (\sqrt{3} - i)^{100} \\
 &= \left[2 \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - i \frac{1}{2} \right) \right]^{100} \\
 &= 2^{100} \left[\cos \frac{1100\pi}{6} + i \sin \frac{1100\pi}{6} \right]
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ម៉ូឌុល = 2^{100}

អាគុយម៉ង់ = $\frac{1100\pi}{6}$

$$\begin{aligned}
 \text{ឃ. } z &= \left(\frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2} \right)^{210} \\
 &= \left(\cos \frac{\pi}{3} - i \sin \frac{\pi}{3} \right)^{210} \\
 &= (\cos 70\pi - i \sin 70\pi)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: ម៉ូឌុល = 1

អាគុយម៉ង់ = 70π

$$\text{ង. } z = -2 \left(\cos \frac{\pi}{3} - i \sin \frac{\pi}{3} \right)$$

ដូចនេះ: ម៉ូឌុល = -2

អាគុយម៉ង់ = $\frac{\pi}{3}$

៤. សរសេរចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោមជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ (ទម្រង់ប៉ូលែរ) ៖

ក. $z = 1 + i\sqrt{3}$

ខ. $z = \sqrt{3} + 3i$

គ. $z = \frac{4}{1+i\sqrt{3}}$

ឃ. $z = 1 - i$

ង. $z = -2$

ច. $z = 2 - 2\sqrt{3}i$

ចម្លើយ ៖

$$\begin{aligned}
 \text{ក. } z &= 1 + i\sqrt{3} \\
 &= 2 \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right) \\
 &= 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $z = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$

$$\begin{aligned}
 \text{ខ. } z &= \sqrt{3} + 3i \\
 &= 2\sqrt{3} \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right) \\
 &= 2\sqrt{3} \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $z = 2\sqrt{3} \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$

គ. $z = \frac{4}{1+i\sqrt{3}}$

$$= \frac{4(1-i\sqrt{3})}{4}$$

$$= 1 - i\sqrt{3}$$

$$= 2\left(\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

$$= 2\left(\cos\frac{5\pi}{3} + i\sin\frac{5\pi}{3}\right)$$

ដូចនេះ $z = 2\left(\cos\frac{5\pi}{3} + i\sin\frac{5\pi}{3}\right)$

ឃ. $z = 1 - i$

$$= \sqrt{2}\left(\frac{1}{\sqrt{2}} - i\frac{1}{\sqrt{2}}\right)$$

$$= \sqrt{2}\left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i\frac{\sqrt{2}}{2}\right)$$

$$= \sqrt{2}\left[\cos\left(-\frac{\pi}{4}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{4}\right)\right]$$

ដូចនេះ $z = \sqrt{2}\left[\cos\left(-\frac{\pi}{4}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{4}\right)\right]$

ង. $z = -2$

$$= 2(-1 + 0i)$$

$$= 2(\cos\pi + i\sin\pi)$$

ដូចនេះ $z = 2(\cos\pi + i\sin\pi)$

ច. $z = 2 - 2\sqrt{3}i$

$$= 4\left(\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

$$= 4\left[\cos\left(-\frac{\pi}{3}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{3}\right)\right]$$

ដូចនេះ $z = 4\left[\cos\left(-\frac{\pi}{3}\right) + i\sin\left(-\frac{\pi}{3}\right)\right]$

៥. បម្លែងចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម ជាទម្រង់ប៉ូលែរ ៖

ក. $z = 2\left(\sin\frac{\pi}{7} + i\cos\frac{\pi}{7}\right)$

ខ. $z = \sqrt{2}\left(\sin\frac{\pi}{4} + i\cos\frac{\pi}{4}\right)$

គ. $z = i\cos\frac{\pi}{3} + \sin\frac{\pi}{3}$

ឃ. $z = 2i\left(\sin\frac{\pi}{3} + i\cos\frac{\pi}{3}\right)$

ង. $z = (1 + i\sqrt{3})(1 + i)(\cos x + i\sin x)$

ចម្លើយ ៖

ក. $z = 2\left(\sin\frac{\pi}{7} + i\cos\frac{\pi}{7}\right)$

$$= 2\left[\cos\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{7}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{7}\right)\right]$$

$$= 2\left[\cos\left(\frac{7\pi-2\pi}{14}\right) + i\sin\left(\frac{7\pi-2\pi}{14}\right)\right]$$

$$= 2\left(\cos\frac{5\pi}{14} + i\sin\frac{5\pi}{14}\right)$$

ដូចនេះ $z = 2\left(\cos\frac{5\pi}{14} + i\sin\frac{5\pi}{14}\right)$

ខ. $z = -\sqrt{2}\left(\sin\frac{\pi}{4} + i\cos\frac{\pi}{4}\right)$

$$= -\sqrt{2}\left[\cos\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4}\right) + i\sin\left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{4}\right)\right]$$

$$= -\sqrt{2}\left[\cos\left(\frac{4\pi-2\pi}{8}\right) + i\sin\left(\frac{4\pi-2\pi}{8}\right)\right]$$

$$= -\sqrt{2}\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$$

ដូចនេះ $z = -\sqrt{2}\left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$

គ. $z = i\cos\frac{\pi}{3} + \sin\frac{\pi}{3}$

$$\begin{aligned}
 &= \left[\cos \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3} \right) \right] \\
 &= \left[\cos \left(\frac{3\pi - 2\pi}{6} \right) + i \sin \left(\frac{3\pi - 2\pi}{6} \right) \right] \\
 &= \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $z = \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)$

ឃ. $z = 2i \left(\sin \frac{\pi}{3} + i \cos \frac{\pi}{3} \right)$

$$\begin{aligned}
 &= 2 \left[i \sin \frac{\pi}{3} + (i)^2 \cos \frac{\pi}{3} \right], \quad i^2 = -1 \\
 &= 2 \left[-\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right] \\
 &= 2 \left[\cos \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{3} \right) \right] \\
 &= 2 \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $z = 2 \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right)$

ង. $z = (1 + i\sqrt{3})(1 + i)(\cos x + i \sin x)$

$$\begin{aligned}
 &= 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right) \left[\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) (\cos x + i \sin x) \right] \\
 &= 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{3} + \frac{\pi}{4} \right) (\cos x + i \sin x) \\
 &= 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{7\pi}{12} + i \sin \frac{7\pi}{12} \right) (\cos x + i \sin x) \\
 &= 2\sqrt{2} \left[\cos \left(\frac{7\pi}{12} + x \right) + i \sin \left(\frac{7\pi}{12} + x \right) \right]
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ: $z = 2\sqrt{2} \left[\cos \left(\frac{7\pi}{12} + x \right) + i \sin \left(\frac{7\pi}{12} + x \right) \right]$

៦. ចូរសរសេរចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោមជាទម្រង់ពិជគណិតដែល

$$j = -\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i$$

$$\begin{aligned} 1. z_1 = \frac{1-j+j^2}{1+j-j^2} \text{ យើងបាន } z_1 &= \frac{1 - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2}{1 + \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2} \\ &= \frac{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \left[\left(-\frac{1}{2}\right)^2 + 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \right]}{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \left[\left(-\frac{1}{2}\right)^2 - 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \right]} \\ &= \frac{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{3}{4}}{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{3}{4}} = \frac{1 - \frac{1}{2} - \frac{2}{4}}{1 - \frac{1}{2} + 1} = \frac{4 - 2 - 2}{4 - 1} = 0 \quad \text{។} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 2. z_2 = \left(\frac{1-j}{1+j}\right)^3 + \left(\frac{j+j^2}{j-j^2}\right) \text{ យើងបាន } z_2 &= \left(\frac{1 + \frac{1}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i}{1 - \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i}\right)^3 + \left(\frac{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2}{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \left(-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2}\right) \\ &= \left(\frac{\frac{3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{2}i}{\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i}\right)^3 + \left(\frac{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \left(-\frac{1}{2}\right)^2 + 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2}{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \left(-\frac{1}{2} - 2\left(-\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2\right)}\right) \\ &= \frac{\left(\frac{3}{2}\right)^3 - 3\left(\frac{3}{2}\right)^2\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + 3\left(\frac{3}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2 - \left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^3}{\left(\frac{1}{2}\right)^3 + 3\left(\frac{1}{2}\right)^2\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right) + 3\left(\frac{1}{2}\right)\left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^2 + \left(\frac{\sqrt{3}}{2}i\right)^3} + \left(\frac{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{3}{4}}{-\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i - \frac{1}{4} - \frac{\sqrt{3}}{2}i + \frac{3}{4}}\right) \\ &= \frac{\frac{27}{8} - \frac{27\sqrt{3}i}{8} - \frac{27}{8} + \frac{3\sqrt{3}i}{8}}{\frac{1}{8} + \frac{3\sqrt{3}i}{8} - \frac{9}{8} - \frac{3\sqrt{3}i}{8}} + \left(\frac{-2}{0}\right) = \frac{-24\sqrt{3}i}{-1} = 24\sqrt{3}i \quad \text{។} \end{aligned}$$

៧. គណនា

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារី ល.ភាព ជុន

$$\begin{aligned}
 \text{ក. } \frac{1}{2i} \left(i^7 - \frac{1}{i^7} \right) &= \frac{1}{2i} \left(-i + \frac{1}{i} \right) \\
 &= \frac{1}{2i} \left(\frac{-i^2 + 1}{i} \right) = \frac{-i^2 + 1}{-2} \\
 &= \frac{-1}{2} + \frac{i^2}{2} = \frac{-1}{2} - \frac{1}{2} = -1 \quad \text{។}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{ខ. } i^9 + i^{10} + i^{11} + i^{12} + i^{13} &= i^{4n+1} + i^{4n+2} + i^{4n+3} + i^{4n+0} + i^{4n+1} \\
 &= i - 1 - i + 1 + i = i \quad \text{។}
 \end{aligned}$$

ឃ. គណនា i^2, i^3, i^4, i^5 និងទាញរក i^{24} និង i^{25}

$$\begin{aligned}
 i^2 &= -1 & i^3 &= -i & i^4 &= 1 & i^5 &= i \\
 \text{គេបាន: } i^{24} &= i^{4n+0} = 1 & i^{25} &= i^{4n+1} = i \quad \text{។}
 \end{aligned}$$

ង. គណនា $1+i+i^2+i^3$ ទាញរក $i^{2013} + i^{2012} + i^{2011} + i^{2010}$

$$\text{គណនា } 1+i+i^2+i^3$$

$$\text{យើងបាន: } 1+i-1-i=0 \quad \text{។}$$

$$\text{ទាញរក } i^{2013} + i^{2012} + i^{2011} + i^{2010}$$

$$\begin{aligned}
 &= i^{4 \times 503 + 1} + i^{4 \times 503 + 0} + i^{4 \times 502 + 2} + i^{4 \times 502 + 0} \\
 &= i + 1 - 1 + 1 = 1 + i \quad \text{។}
 \end{aligned}$$

៨. កំណត់តម្លៃ x និង y ដើម្បីឲ្យសមភាពនីមួយៗខាងក្រោមពិត

$$\text{ក. } (2x+3yi) - (xi-3y) = i(7+4i)$$

$$2x+3yi-xi-3y=7i+4i^2$$

$$(2x-3y) - (x-3y)i = -4+7i$$

$$\begin{cases} 2x+3y=-4 \\ -x-3y=7(2) \end{cases}$$

$$\begin{cases} 2x-3y=-4 \\ -2x+6y=14 \end{cases}$$

$$\text{នោះគេបាន } 3y=10 \Rightarrow y=\frac{10}{3}$$

$$\text{យក } y=\frac{10}{3} \text{ ជូសក្នុងសមីការ(១)}$$

$$2x-3y=-4$$

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហៀន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

$$2x - 3\left(\frac{10}{3}\right) = -4$$

$$2x - \frac{30}{3} = -4 \Rightarrow 2x - 10 = -4 \text{ នោះ } x = 3$$

$$\text{ដូចនេះ } x = 3, y = \frac{10}{3}$$

$$\text{ខ. } (x + iy)(1 - i) = 3 - i$$

$$x - xi + yi - yi^2 = 3 - i$$

$$x + y - xi + yi = 3 - i$$

$$\begin{cases} x + y = 3(1) \\ -x + y = -1(2) \end{cases}$$

$$\text{នោះគេបាន } 2x = 2 \Rightarrow x = 1$$

$$\text{យក } x = 1 \text{ ជួសក្នុងសមីការ(១)}$$

$$x + y = 3 \Rightarrow \text{គេបាន } 1 + y = 3 \Rightarrow y = 2$$

$$\text{ដូចនេះ } x = 1; y = 2$$

$$\text{គ. } (1 - 2i)x + (1 + 2i)y = 1 + i$$

$$x - 2xi + y + 2yi = 1 + i$$

$$x + y - 2xi + 2yi = 1 + i$$

$$\begin{cases} x + y = 1(2)(1) \\ -2x + 2y = 1(2) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x + 2y = 2 \\ -2x + 2y = 1 \end{cases} \text{ នោះគេបាន } 4y = 3 \Rightarrow y = \frac{3}{4}$$

$$\text{យក } y = \frac{3}{4} \text{ ជួសក្នុងសមីការ(១)}$$

$$\text{នោះយើងបាន } x + \frac{3}{4} = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{4}$$

$$\text{ដូចនេះ } x = \frac{1}{4}; y = \frac{3}{4}$$

$$\text{ឃ. } \frac{x + iy}{1 - i} + \frac{1 - i}{1 + i} = 0$$

$$\frac{(x + yi)(1 + i) + (1 - i)(1 - i)}{(1 - i)(1 + i)} = 0$$

$$\frac{x + xi + yi + yi^2 + 1 - i - i + i^2}{1^2 - i^2} = 0$$

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហៀន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារី ល.ភាព ជុន

$$\frac{x + xi + yi - y + 1 - 2i - 1}{2} = 0$$

$$\frac{x-y}{2} + \frac{x+y-2}{2}i = 0$$

$$\begin{cases} \frac{x-y}{2} = 0 \\ \frac{x+y-2}{2} = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x-y=0 \\ x+y=2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x=y(1) \\ x+y=2(2) \end{cases}$$

យក $x=y$ ជួសក្នុងសមីការ(១)

$$\text{នោះគេបាន: } x+y=2 \Rightarrow y+y=2 \Rightarrow y=1$$

យក $y=1$ ជួសក្នុងសមីការ(១)

$$\text{នាំឲ្យ } x=y=1$$

$$\text{ដូចនេះ: } x=1; y=1$$

$$\text{ង. } \frac{3+2i}{5+i} = x+yi$$

$$\frac{(3+2i)(5-i)}{(5+i)(5-i)} = x+yi$$

$$\frac{15-3i+10i-2}{5^2+1^2} = x+yi$$

$$\frac{13+7i}{26} = x+yi \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{13}{26} \\ y = \frac{7}{26} \end{cases}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \frac{13}{26}; y = \frac{7}{26}$$

លំហាត់អនុវត្ត

$$\text{ប. } y^2 - 4^x - 8 + i2^{x+1} + y + 1 = 0$$

$$\text{ឆ. } \left(3^x \times 2^y - \frac{1}{9} \right) + iy - x - 2 = 0$$

$$\text{ជ. } \frac{x+iy}{4-3i} = \frac{5}{25} + \frac{10}{25}i \quad ។$$

៩. កំណត់ចំនួនពិត x ដើម្បីឲ្យចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម

$$\text{ក. } z_1 = \frac{x^2 - x - 2}{x} + (x^3 - 3x + 2)i$$

1. ជាចំនួនពិត

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារី ល.ភាព ជុន

z ជាចំនួនពិតកាលណាផ្នែកនិម្មិតស្មើសូន្យ

$$\text{យើងបាន: } \frac{x^2 - x - 2}{x} = 0$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

$$\text{នោះគេបានតាម } a - b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = -1, x_2 = -\frac{c}{a} = 2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = -1, x_2 = 2 \quad \text{។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

z ជាចំនួននិម្មិតកាលណាផ្នែកពិតស្មើសូន្យ

$$\text{យើងបាន: } x^3 - 3x + 2 = 0$$

$$(x-1)(x^2 + x - 2) = 0$$

$$\begin{cases} x-1=0 \Rightarrow x_1=1(1) \\ x^2+x-2=0(2) \end{cases}$$

$$x^2 + x - 2 = 0 \text{ នោះគេបានតាម } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_2 = 1, x_3 = -2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = 1, x_2 = 1, x_3 = -2 \quad \text{។}$$

$$2. z_2 = (2^{x^2+3x-2} - 4) + \log_2((x^2 + x) - 1)i$$

1. ជាចំនួនពិត

$$\text{យើងបាន: } 2^{x^2+3x-2} - 4 = 0$$

$$2^{x^2+3x-2} = 2^2$$

$$x^2 + 3x - 2 = 2$$

$$x^2 + 3x - 4 = 0 \text{ នោះគេបានតាម } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = 1, x_2 = -4$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = 1, x_2 = -4 \quad \text{។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

$$\text{គេបាន: } \log_2(x^2 + x) - 1 = 0$$

រៀបរៀងដោយ: ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហឿន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

$$\log_2(x^2 + x - 1) = \log_2 1$$

$$x^2 + x - 1 = 1$$

$$x^2 + x - 2 = 0 \text{ នោះគេបានតាម } a + b + c = 0$$

$$\Rightarrow x_1 = 1, x_2 = -2$$

$$\text{ដូចនេះ: } x_1 = 1, x_2 = -2 \text{ ។}$$

$$\text{គ. } z_3 = (\sin - 1) + i \sin x$$

1. ជាចំនួនពិត

$$\text{យើងបាន: } \sin x - 1 = 0$$

$$\sin x = 1$$

$$\sin x = \sin \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \frac{\pi}{2} \text{ ។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

$$\text{យើងបាន: } \sin x = 0$$

$$\sin x = \sin 0 \Rightarrow x = 0$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = 0 \text{ ។}$$

$$\text{ឃ. } z_4 = (\cos x + 1) + i \cos x$$

1. ជាចំនួនពិត

$$\text{យើងបាន: } \cos x + 1 = 0$$

$$\cos x = -1$$

$$\cos x = \cos \pi \Rightarrow x = \pi$$

$$\text{ដូចនេះ: } x = \pi \text{ ។}$$

2. ជាចំនួននិម្មិត

$$\text{យើងបាន: } \cos x = 0$$

$$\cos x = \cos \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{2} \text{ ដូចនេះ: } x = \frac{\pi}{2} \text{ ។}$$

រៀបរៀងដោយ: ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហៀន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

១០. គេមាន $z = 1 - 2i$ និង $w = 5 + 3i$

ក. បង្ហាញថា $\overline{w+z} = \overline{w} + \overline{z}$

យើងបាន៖ $w+z = 5+3i+1-2i$

$$= 6+i(1)$$

នោះ $\overline{w+z} = 6-i$

ហើយ $\overline{w} + \overline{z} = 5-3i+1+2i$

$$= 6-i(2)$$

តាម(១)និង(២)

ដូចនេះ យើងបាន៖ $\overline{w+z} = \overline{w} + \overline{z}$ ពិតៗ

ខ. បង្ហាញថា $\overline{z-w} = \overline{z} - \overline{w}$

យើងបាន៖ $z-w = 1-2i-(5+3i)$

$$= 1-2i-5-3i$$

$$= -4-5i$$

នោះ $\overline{z-w} = -4+5i$

ហើយ $\overline{z} - \overline{w} = 1+2i-(5-3i)$

$$= 1+2i-5+3i$$

$$= -4+5i(2)$$

តាម(១)និង(២)

ដូចនេះ យើងបាន៖ $\overline{z-w} = \overline{z} - \overline{w}$ ពិត ។

គ. គេឲ្យ $M = (1-i)x + (1+i)y$

កំណត់ x និង y ដើម្បីឲ្យ $M = z^2 - w + 3i$

$$M = (1-i)x + (1+i)y$$

តែ $z = 1 - 2i$ និង $w = 5 + 3i$

យើងបាន៖ $(1-i)x + (1+i)y = (1-2i)^2 - 5 - 3i + 3i$

$$x - xi + y + yi = 1 - 4i - 4 - 5$$

រៀបរៀងដោយ៖ ក.គង់ កណ្តិការ ល.ហៀន ឌីន

ក.គង់ នីហ្សា ល.ពោន លាស់

ក.កែ ធារ៉ា ល.ភាព ជុន

$$x + y + (y - x)i = -8 - 4i$$

$$\begin{cases} x + y = -8(1) \\ -x + y = -4(2) \end{cases}$$

នោះគេបាន៖ $2y = -12 \Rightarrow y = -\frac{12}{2} = -6$

យក $y = -6$ ជួសក្នុងសមីការ(១)

នោះគេបាន៖ $x - 6 = -8$

$$x = -2$$

ដូចនេះ៖ $x = -2; y = -6$ ។

មេរៀនទី ២**ចំនួនកុំផ្លិចក្នុងទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ****រូបមន្តសង្ខេប**

$$1. \sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \quad 2. z^n = \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\theta + 2\pi k}{n} + i \sin \frac{\theta + 2\pi k}{n} \right)$$

$$3. \frac{\cos \theta + i \sin \theta}{\cos \varphi + i \sin \varphi} = \cos(\theta - \varphi) + i \sin(\theta - \varphi)$$

$$4. (\cos \theta + i \sin \theta)(\cos \varphi + i \sin \varphi) = \cos(\theta + \varphi) + i \sin(\theta + \varphi)$$

$$5. \cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) = \sin \theta \quad 6. \sin\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) = \cos \theta$$

លំហាត់និងដំណោះស្រាយ

11. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

ក. $z^2 + 25 = 0$

$$z^2 = -25 \Leftrightarrow z^2 = 25(1 + 0i) \Leftrightarrow z^2 = 25(\cos \pi + i \sin \pi)$$

$$w = \sqrt{25} \left(\cos \frac{\pi + 2k\pi}{2} + i \sin \frac{\pi + 2k\pi}{2} \right)$$

បើ $k=0$ នោះ $w_0 = 5 \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right)$

បើ $k=1$ នោះ $w_1 = 5 \left(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2} \right)$

ខ. $z^3 + 8i = 0$

$$z^3 = 0 - 8i \Leftrightarrow z^3 = 8(0 + i) \Leftrightarrow z^3 = 8(\cos 2\pi + i \sin 2\pi)$$

$$w = \sqrt[3]{8} \left(\cos \frac{2\pi + 2k\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi + 2k\pi}{3} \right)$$

បើ $K=0$ នោះ $w_0 = 2 \left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \right)$

បើ $k=1$ នោះ $w_1 = 2 \left(\cos \frac{4\pi}{3} + i \sin \frac{4\pi}{3} \right)$

បើ $k=2$ នោះ $w_2 = 2(\cos 2\pi + i \sin 2\pi)$

គ. $z^4 = 8(-1+i\sqrt{3})$

$$z^4 = 16\left(-\frac{1}{2} + i\frac{\sqrt{3}}{2}\right) \Leftrightarrow z^4 = 16\left(\cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}\right)$$

$$w = \sqrt[4]{16}\left(\cos\frac{2\pi+6k\pi}{12} + i\sin\frac{2\pi+6k\pi}{12}\right)$$

បើ $k=0$ នោះ $w_0 = 2\left(\cos\frac{\pi}{6} + i\sin\frac{\pi}{6}\right)$

បើ $k=1$ នោះ $w_1 = 2\left(\cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}\right)$

បើ $k=2$ នោះ $w_2 = 2\left(\cos\frac{7\pi}{6} + i\sin\frac{7\pi}{6}\right)$

បើ $k=3$ នោះ $w_3 = 2\left(\cos\frac{5\pi}{3} + i\sin\frac{5\pi}{3}\right)$

ឃ. $z^5 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}}i = 0$

$$z^5 = -\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}}{2}i \Leftrightarrow z^5 = \left(\cos\frac{5\pi}{4} + i\sin\frac{5\pi}{4}\right)$$

$$\Leftrightarrow w = \left(\cos\frac{5\pi+8k\pi}{20} + i\sin\frac{5\pi+8k\pi}{20}\right)$$

បើ $k=0$ នោះ $w_0 = \left(\cos\frac{\pi}{4} + i\sin\frac{\pi}{4}\right)$

បើ $k=1$ នោះ $w_1 = \left(\cos\frac{13\pi}{20} + i\sin\frac{13\pi}{20}\right)$

បើ $k=2$ នោះ $w_2 = \left(\cos\frac{21\pi}{20} + i\sin\frac{21\pi}{20}\right)$

បើ $k=3$ នោះ $w_3 = \left(\cos\frac{29\pi}{20} + i\sin\frac{29\pi}{20}\right)$

បើ $k=4$ នោះ $w_4 = \left(\cos\frac{37\pi}{20} + i\sin\frac{37\pi}{20}\right)$

12. ក. ចូរស្រាយបញ្ជាក់ថារូបមន្តដឺម៉ូវ $(\cos\theta + i\sin\theta)^n = \cos n\theta + i\sin n\theta$

ពិតចំពោះគ្រប់ចំនួនគត់វិជ្ជាទីប n

តាង $z = \cos\theta + i\sin\theta$

យើងមាន $(\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\theta + i \sin n\theta$

គេបាន $z^n = \cos n\theta + i \sin n\theta$

បើ $n=1$ នោះ $(\cos \theta + i \sin \theta) = \cos \theta + i \sin \theta$ ពិត

បើ $n=2$ នោះ $z^2 = z * z = \cos(\theta + \theta) + i \sin(\theta + \theta)$

$$(\cos \theta + i \sin \theta)^2 = \cos 2\theta + i \sin 2\theta \text{ ពិត}$$

បើ $n=3$ នោះ $z^3 = z^2 * z = \cos(2\theta + \theta) + i \sin(2\theta + \theta)$

$$(\cos \theta + i \sin \theta)^3 = \cos 3\theta + i \sin 3\theta \text{ ពិត}$$

.....

បើ $n=n$ នោះ $(\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\theta + i \sin n\theta$ ពិត

បើ $n=n+1$ នោះ $z^{n+1} = z^n * z = (\cos n\theta + i \sin n\theta)(\cos \theta + i \sin \theta)$

$$= (\cos(n\theta + \theta) + i \sin(n\theta + \theta))$$

$$= (\cos(n+1)\theta + i \sin(n+1)\theta) \text{ ពិត}$$

ដូចនេះ $(\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\theta + i \sin n\theta$

ខ. ដោយប្រើរូបមន្តដែលមានស្រាយរួចខាងលើបង្ហាញថាសមភាពខាងក្រោមពិត

$$1. \quad \frac{1}{\cos \theta + i \sin \theta} = \cos \theta - i \sin \theta$$

$$\text{គេមាន } \frac{1}{\cos \theta + i \sin \theta} = \frac{\cos \theta - i \sin \theta}{\cos^2 \theta + i \sin^2 \theta}$$

$$= \cos \theta - i \sin \theta$$

$$\text{ដូចនេះ } \frac{1}{\cos \theta + i \sin \theta} = \cos \theta - i \sin \theta$$

$$2. \quad (\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) + i \sin n\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right)$$

$$\cos \theta = \sin\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right), \sin \theta = \cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right)$$

$$\text{គេបាន } \left(\cos\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right)\right)^n = \cos n\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) + i \sin n\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right)$$

ដូចនេះ $(\cos \theta + i \sin \theta)^n = \cos n\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right) + i \sin n\left(\frac{\pi}{2} - \theta\right)$

13. ស្រាយបញ្ជាក់ថា

$$\begin{aligned} \text{ក. } & \frac{(\cos 3\theta + i \sin 3\theta)^5 (\cos 2\theta + i \sin 2\theta)^3}{(\cos 4\theta + i \sin 4\theta)^{-9} (\cos 5\theta + i \sin 5\theta)^9} = 1 \\ & \frac{(\cos 15\theta + i \sin 15\theta)(\cos 6\theta + i \sin 6\theta)}{(\cos(-45\theta) + i \sin(-45\theta))(\cos 45\theta + i \sin 45\theta)^9} = 1 \\ & \frac{(\cos \theta + i \sin \theta)(\cos 0 + i \sin 0)}{(\cos 0 + i \sin 0)(\cos \theta + i \sin \theta)} = 1 \end{aligned}$$

$$1 = 1 \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះ
$$\frac{(\cos 3\theta + i \sin 3\theta)^5 (\cos 2\theta + i \sin 2\theta)^3}{(\cos 4\theta + i \sin 4\theta)^{-9} (\cos 5\theta + i \sin 5\theta)^9} = 1$$

$$\text{ខ. } \left(\frac{1 + \sin \varphi + i \cos \varphi}{1 + \sin \varphi - i \cos \varphi} \right)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$\left(\frac{(1 + \sin \varphi + i \cos \varphi)^2}{(1 + \sin \varphi)^2 - i \cos^2 \varphi} \right)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$\left(\frac{1 + \sin^2 \varphi - \cos^2 \varphi + 2 \sin \varphi + 2i \sin \varphi \cos \varphi + 2i \cos \varphi}{2(1 + \sin \varphi)} \right)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$\left(\frac{2 \sin \varphi + 2 \sin^2 \varphi + 2i \cos \varphi + 2i \sin \varphi \cos \varphi}{2(1 + \sin \varphi)} \right)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$\left(\frac{2 \sin \varphi (1 + \sin \varphi) + 2i \cos \varphi (1 + \sin \varphi)}{2(1 + \sin \varphi)} \right)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$(\sin \varphi + i \cos \varphi)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$(\cos[(90^\circ - \varphi)] + i \sin[(90^\circ - \varphi)])^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

នោះ $\cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)] = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$ ពិត

ដូចនេះ
$$\left(\frac{1 + \sin \varphi + i \cos \varphi}{1 + \sin \varphi - i \cos \varphi} \right)^n = \cos[n(90^\circ - \varphi)] + i \sin[n(90^\circ - \varphi)]$$

$$\text{គ. } (1+i)^n = 2^{\frac{n}{2}} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} \right)$$

$$\left[2^{\frac{1}{2}} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) \right]^n = 2^{\frac{n}{2}} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} \right)$$

នោះ $2^{\frac{n}{2}} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} \right) = 2^{\frac{n}{2}} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} \right)$

ដូចនេះ $(1+i)^n = 2^{\frac{n}{2}} \left(\cos \frac{n\pi}{4} + i \sin \frac{n\pi}{4} \right)$

ឃ. $(\sqrt{3}+i)^n = 2^n \left(\cos \frac{n\pi}{6} + i \sin \frac{n\pi}{6} \right)$

$$\left[2 \left(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6} \right) \right]^n = 2^n \left(\cos \frac{n\pi}{6} + i \sin \frac{n\pi}{6} \right)$$

នោះ $2^n \left(\cos \frac{n\pi}{6} + i \sin \frac{n\pi}{6} \right) = 2^n \left(\cos \frac{n\pi}{6} + i \sin \frac{n\pi}{6} \right)$ ពិត

ដូចនេះ $(\sqrt{3}+i)^n = 2^n \left(\cos \frac{n\pi}{6} + i \sin \frac{n\pi}{6} \right)$

ង. $\left(\frac{1+i \tan x}{1-i \tan x} \right)^n = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx}$

$$\left(\frac{\frac{\cos x}{\cos x} + \frac{i \sin x}{\cos x}}{\frac{\cos x}{\cos x} - \frac{i \sin x}{\cos x}} \right)^n = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx} = \left(\frac{\cos x + i \sin x}{\cos x + i \sin(-x)} \right)^n = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx}$$

$$\frac{\cos nx + i \sin nx}{\cos nx - i \sin nx} = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx} = \frac{\frac{\cos nx}{\cos nx} + \frac{i \sin nx}{\cos nx}}{\frac{\cos nx}{\cos nx} - \frac{i \sin nx}{\cos nx}} = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx}$$

នោះ $\frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx} = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx}$

ដូចនេះ $\left(\frac{1+i \tan x}{1-i \tan x} \right)^n = \frac{1+i \tan nx}{1-i \tan nx}$

ច. $\frac{1+\sin x + i \cos x}{1+\sin x - i \cos x} = \cos \left(\frac{\pi}{2} - x \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - x \right)$

$$\frac{(1+\sin x + i \cos x)^2}{(1+\sin x)^2 + \cos^2 x} = \cos \left(\frac{\pi}{2} - x \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - x \right)$$

$$\frac{2(1+\sin x)(\sin x + i \cos x)}{2(1+\sin x)} = \cos \left(\frac{\pi}{2} - x \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - x \right)$$

$$\cos x + i \sin x = \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$$

$$\cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះ

$$\frac{1 + \sin x + i \cos x}{1 + \sin x - i \cos x} = \cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) + i \sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right)$$

ឆ. គេឱ្យ $z = \cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}$ បង្ហាញថា $(1+z)^3 = 8 \cos^3 \frac{2\pi}{5} \left(\cos \frac{6\pi}{5} + i \sin \frac{6\pi}{5} \right)$

យើងមាន $z = \cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}$

នោះ $(1+z)^3 = \left(1 + \cos \frac{4\pi}{5} + i \sin \frac{4\pi}{5}\right)^3$

$$= \left(2 \cos^2 \frac{2\pi}{5} + 2i \sin \frac{2\pi}{5} \cos \frac{2\pi}{5}\right)^3$$

$$= \left(2 \cos \frac{2\pi}{5} \left(\cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}\right)\right)^3$$

$$= 8 \cos^3 \frac{2\pi}{5} \left(\cos \frac{6\pi}{5} + i \sin \frac{6\pi}{5}\right) \quad \text{ពិត}$$

ដូចនេះ $(1+z)^3 = 8 \cos^3 \frac{2\pi}{5} \left(\cos \frac{6\pi}{5} + i \sin \frac{6\pi}{5}\right)$

ជ. ស្រាយបញ្ជាក់ថាបើ $x + \frac{1}{x} = 2 \cos \theta$ នោះ $\frac{x^n + 1}{x^n} = 2 \cos n\theta$

យើងមាន $x + \frac{1}{x} = 2 \cos \theta$

$$x^2 - 2 \cos \theta + 1 = 0$$

$$\Delta' = \cos^2 - 1 \Leftrightarrow \sqrt{\Delta'} = \sqrt{\cos^2 \theta - 1} = \sqrt{i^2 \sin^2 \theta} = i \sin \theta$$

នោះ $\Leftrightarrow x^{-1} = \frac{1}{x} = \begin{cases} \cos \theta - i \sin \theta \\ \cos \theta + i \sin \theta \end{cases}$

ហើយ $x^n = \cos n\theta \pm i \sin n\theta \Leftrightarrow \frac{1}{x^n} = x^{-n} = \begin{cases} \cos n\theta - i \sin n\theta \\ \cos n\theta + i \sin n\theta \end{cases}$

គេបាន $x + \frac{1}{x} = \begin{cases} \cos \theta + i \sin \theta + \cos \theta - i \sin \theta \\ \cos \theta - i \sin \theta + \cos \theta + i \sin \theta \end{cases}$

$$x + \frac{1}{x} = 2 \cos \theta \quad \text{ពិត}$$

$$\text{នោះ: } x^n + \frac{1}{x^n} = \begin{cases} \cos n\theta + i \sin n\theta + \cos n\theta - i \sin n\theta \\ \cos n\theta - i \sin n\theta + \cos n\theta + i \sin n\theta \end{cases}$$

$$x^n + \frac{1}{x^n} = 2 \cos n\theta \quad \text{ពិត}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{x + \frac{1}{x} = 2 \cos \theta \quad \text{នោះ: } x^n + \frac{1}{x^n} = 2 \cos n\theta}$$

14. គណនាតម្លៃកុំផ្លិច

$$\begin{aligned} 1. & (\sqrt{3} - i)^{\frac{1}{2}} \\ &= 2^{\frac{1}{2}} \left(\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i \right)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{2} \left(\cos \left(-\frac{\pi}{6} \right) + i \sin \left(-\frac{\pi}{6} \right) \right)^{\frac{1}{2}} \\ &= \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} - i \sin \frac{\pi}{12} \right) \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{(\sqrt{3} - i)^{\frac{1}{2}} = \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{12} - i \sin \frac{\pi}{12} \right)}$$

$$\begin{aligned} 2. & \left(\frac{1}{1+i} \right)^{2016} \\ &= \left(\frac{1-i}{2} \right)^{2016} = \left(\frac{\sqrt{2}}{2} \right)^{2016} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2} \right)^{2016} \\ &= 2^{-1008} \left(\cos \frac{\pi}{4} - i \sin \frac{\pi}{4} \right)^{2016} \\ &= 2 \frac{1}{2^{1008}} \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{\left(\frac{1}{1+i} \right)^{2016} = 2 \frac{1}{2^{1008}}}$$

$$15. \quad \text{ក. ដោះស្រាយសមីការ } z^2 - 2za - 2i + \sin^2 a = 0; (a \in \mathbb{R})$$

$$\text{យើងមាន } z^2 - 2za - 2i + \sin^2 a = 0$$

$$\Delta' = (-\sin a)^2 + 2i - \sin^2 a \quad \text{នោះ: } \Delta' = \sqrt{2}i$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{z_1 = \sin a - \sqrt{2}i \quad ; \quad z_2 = \sin a + \sqrt{2}i}$$

$$\text{ខ. តាង } z'; z'' \text{ ជាឫសសមីការនេះដែល } z = \frac{z' - z''}{2} + \sqrt{2} \text{ ។ គណនា } |z|; \arg(z)$$

$$\text{បើ } z'; z'' \text{ តាង } z' = \sin a - \sqrt{i2} ; z'' = \sin a + \sqrt{i2}$$

$$z = \frac{z' - z''}{2} + \sqrt{2} = z = \frac{\sin a - \sqrt{2i} - \sin a - \sqrt{2i}}{2} + \sqrt{2}$$

$$z = -\sqrt{2i} + \sqrt{2}$$

$$z = 2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2i}}{2} \right) \text{ នោះ } z = 2 \left(\cos \frac{7\pi}{4} + \sin \frac{7\pi}{4} \right)$$

ដូចនេះ

$$|z| = 2; \arg(z) = \frac{7\pi}{4}$$

លំហាត់អនុវត្ត

1. ដោះស្រាយសមីការក្នុងសំណុំចំនួនកុំផ្លិច

$$\text{ក. } z^4 + 81 = 0$$

$$\text{ខ. } z^3 = 4\sqrt{2} - 4i$$

$$\text{គ. } z^4 + 8 + i8\sqrt{3} = 0$$

$$\text{ឃ. } z^2 + |z|^2 = 0$$

2. គណនាតម្លៃកន្សោមខាងក្រោម

$$\text{ក. } \frac{1}{(1+i\sqrt{3})^{619}}$$

$$\text{ខ. } \left(\frac{1+i}{\sqrt{2}} \right)^{2017}$$

$$\text{គ. } (2 + 2i\sqrt{3})^{\frac{-5}{2}}$$

$$\text{ឃ. } i^n, n \in \mathbb{N}$$

មេរៀនទី ២:

ចំនួនកុំផ្លិចក្នុងទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

1. ដោះស្រាយសមីការ

$$\text{ក. } |z - 2 - \sqrt{2}i|^{\log_{|z|}(z\bar{z})} = \log_z \left| \frac{2 + \sqrt{3}i}{2 - \sqrt{3}i} \right|, \quad z\bar{z} = |z|^2 \text{ ឬ } |z| = \sqrt{z\bar{z}}$$

$$|z - 2 - \sqrt{2}i|^{\log_{|z|}|z|^2} = \log_z \sqrt{\left(\frac{2 + \sqrt{3}i}{2 - \sqrt{3}i}\right)\left(\frac{2 + \sqrt{3}i}{2 - \sqrt{3}i}\right)}, \quad \log_a a^2 = 2$$

$$|z - 2 - \sqrt{2}i|^2 = \log_z \sqrt{\left(\frac{2 + \sqrt{3}i}{2 - \sqrt{3}i}\right)\left(\frac{2 - \sqrt{3}i}{2 + \sqrt{3}i}\right)}$$

$$|z - 2 - \sqrt{2}i|^2 = \log_z 1$$

$$|z - 2 - \sqrt{2}i|^2 = 0$$

$$z - 2 - \sqrt{2}i = 0$$

$$z = 2 + \sqrt{2}i$$

$$\text{ក៏. } \frac{z}{3 + 4i} + \frac{z - i}{5i} = \frac{5}{3 - 4i}$$

$$\frac{5iz + (z - i)(3 + 4i)}{(3 + 4i)5i} = \frac{5}{3 - 4i}$$

$$\frac{5iz + 3z - 3 + 4iz - 4i}{15i + 20i^2} = \frac{5}{3 - 4i}$$

$$\frac{9iz + 3z - 3 - 4i}{15i - 20} = \frac{5}{3 - 4i}$$

$$\frac{(9i + 3)z - 3 - 4i}{5(3i - 4)} = \frac{5}{3 - 4i}$$

$$(9i + 3)z - 3 - 4i = \frac{5}{3 - 4i} \cdot 5(3i - 4)$$

$$(9i + 3)z - 3 - 4i = \frac{25(3i - 4)}{3 - 4i}$$

$$(9i + 3)z - 3 - 4i = \frac{25(3i - 4)(3i - 4)}{(3 - 4i)(3i + 4i)}$$

$$(9i + 3)z - 3 - 4i = \frac{25(9i - 12 - 12 - 16i)}{9 + 16}$$

$$(9i + 3)z - 3 - 4i = \frac{25(-24 - 7i)}{25}$$

$$(9i + 3)z - 3 - 4i = -24 - 7i$$

$$(9i + 3)z = -21 - 3i$$

$$z = \frac{-21 - 3i}{9i + 3}$$

$$z = \frac{-7 - i}{1 + 3i}$$

$$z = \frac{(-7-i)(1-3i)}{(1+3i)(1-3i)}$$

$$z = \frac{-7+21i-i-3}{1+9}$$

$$z = \frac{20i-10}{10}$$

$$\text{ដូច្នេះ } z = 2i - 1$$

2. បង្ហាញថាបើ α ជាឫសនៃពហុធាម្យមានមេគុណជាចំនួនពិតនោះ $\bar{\alpha}$

ក៏ជាឫសដែរ។ តើលទ្ធផលនេះត្រឹមត្រូវឬទេចំពោះពហុធាម្យមានមេគុណជាចំនួនកុំផ្លិច។

ចម្លើយ:

ចំពោះពហុធាម្យមានមេគុណជាចំនួនពិត

$$\text{តាង } ax^2 + bx + c = 0 \quad , a, b \in \mathbb{R} \quad , \Delta < 0$$

$$\text{បើ } \Delta < 0 \text{ នោះ } \sqrt{\Delta} < 0 \text{ គេបាន } \sqrt{\Delta} = i\sqrt{\Delta}$$

$$\text{គេបាន } x_1 = \frac{-b + i\sqrt{\Delta}}{2a}$$

$$x_2 = \frac{-b - i\sqrt{\Delta}}{2a}$$

$$\text{ទាញ } x_1 = \alpha \quad , x_2 = \bar{\alpha}$$

ចំពោះពហុធាម្យមានមេគុណជាចំនួនកុំផ្លិច

$$\text{តាង } (a + bi)x^2 + (a + bi)x + (a + bi) = 0$$

$$\Delta = (a + bi)^2 - 4(a + bi)(a + bi)$$

$$= (a + bi)^2 - 4(a + bi)^2$$

$$= -3(a + bi)^2$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{-3(a + bi)^2}$$

$$= i\sqrt{3}(a + bi)$$

$$x_1 = \frac{-(a + bi) + i\sqrt{3}(a + bi)}{2(a + bi)}$$

$$= -\frac{1}{2} + \frac{i\sqrt{3}}{2}$$

$$x_2 = \frac{-(a + bi) - i\sqrt{3}(a + bi)}{2(a + bi)}$$

$$= -\frac{1}{2} - \frac{i\sqrt{3}}{2}$$

$$\text{ទាញ } x_1 = \alpha \quad , x_2 = \bar{\alpha}$$

ដូច្នេះ: α និង $\bar{\alpha}$ ជាឫសនៃពហុធាមួយមានមេគុណជាចំនួនពិតផង និងកុំផ្លិចផង។

3. រកចំនួនកុំផ្លិច z ដែលផ្ទៀងផ្ទាត់សមីការ $\frac{50}{\bar{z}} - \frac{10}{z} = 2 + 9i$ ដែល $|z| = 2\sqrt{10}$ ។

ចម្លើយ: គេមាន $\frac{50}{\bar{z}} - \frac{10}{z} = 2 + 9i$ (1)

តាង $z = a + bi$, $\bar{z} = a - bi$ (2)

យក(1)ជួសក្នុង(2)គេបាន

$$\begin{aligned} \frac{50}{a - bi} - \frac{10}{a + bi} &= 2 + 9i \\ \frac{50(a + bi)}{a - bi} - \frac{10(a - bi)}{a + bi} &= 2 + 9i \\ \frac{50a + 50bi}{a^2 + b^2} - \frac{10a + 10bi}{a^2 + b^2} &= 2 + 9i \\ \frac{40a + 60bi}{a^2 + b^2} &= 2 + 9i \end{aligned}$$

$$40a + 60bi = (2 + 9i)(a^2 + b^2)$$

$$\text{ដោយ } |z| = \sqrt{a^2 + b^2} = 2\sqrt{10}$$

$$a^2 + b^2 = (2\sqrt{10})^2 = 40$$

$$\text{គេបាន } 40a + 60bi = (2 + 9i)40$$

$$40a + 60bi = 80a + 36$$

$$\begin{cases} 40a = 80 \Rightarrow a = 2 \\ 60b = 360 \Rightarrow b = 6 \end{cases}$$

$$\Rightarrow z = a + bi = 2 + 6i$$

ដូច្នេះ: $z = 2 + 6i$ ។

4. ចូរស្រាយបញ្ជាក់ទ្រឹស្តីបទដឺម៉ូតាមវិចារអនុមានរួមគណិតវិទ្យា $z^n = \cos(n\alpha) + i\sin(n\alpha)$

ដែល $z = \cos \alpha + i\sin \alpha$ ចំពោះ $n = 1, 2, 3, \dots$ ។

ចម្លើយ: ដោយយើងមាន $z = \cos \alpha + i\sin \alpha$, $n = 1, 2, 3, \dots$

$$z^n = \cos(n\alpha) + i\sin(n\alpha)$$

$$\text{ចំពោះ } n = 1 \text{ នោះ } z^1 = (\cos \alpha + i\sin \alpha)^1 = \cos \alpha + i\sin \alpha$$

$$\text{ចំពោះ } n = 2 \text{ នោះ } z^2 = (\cos \alpha + i\sin \alpha)^2 = \cos 2\alpha + i\sin 2\alpha$$

$$\text{ចំពោះ } n = 3 \text{ នោះ } z^3 = (\cos \alpha + i\sin \alpha)^3 = \cos 3\alpha + i\sin 3\alpha$$

$$\text{ចំពោះ } n = n \text{ នោះ } z^n = (\cos \alpha + i\sin \alpha)^n = \cos(n\alpha) + i\sin(n\alpha)$$

$$\text{ចំពោះ } n = n + 1 \text{ នោះ } z^{n+1} = (\cos \alpha + i\sin \alpha)^{n+1} = \cos(n+1)\alpha + i\sin(n+1)\alpha \quad \text{ពិត}$$

ដូច្នេះ $z^n = \cos(n\alpha) + i\sin(n\alpha)$ ។

5. គេឱ្យពហុធា $P(z) = z^3 - (2+i)z^2 + 2(1+i)z - 2i$ ចូរគណនា $P(i)$

រួចដោះស្រាយសមីការ $P(z) = 0$ ក្នុង $\mathbb{C}$ ។

ចម្លើយ: គេមាន $P(z) = z^3 - (2+i)z^2 + 2(1+i)z - 2i$

$$\begin{aligned} P(i) &= i^3 - (2+i)i^2 + 2(1+i)i - 2i \\ &= i^3 - 2i^2 - i^3 + 2i + 2i^2 - 2i \\ P(i) &= 0 \end{aligned}$$

ដូច្នេះ: $P(i) = 0$ ។

$$\begin{aligned} P(z) &= z^3 - (2+i)z^2 + 2(1+i)z - 2i = 0 \\ z^3 - 2z^2 - iz^2 + 2z + 2iz - 2i &= 0 \\ (z-i)(z^2 - 2z + 2) &= 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow z - i = 0 \Leftrightarrow z = i$$

$$z^2 - 2z + 2 = 0$$

$$\Delta = 2^2 - 4 \times 1 \times 2$$

$$= -4$$

$$\sqrt{\Delta} = 2i$$

$$z_1 = \frac{2-2i}{2} = 1-i$$

$$z_2 = \frac{2+2i}{2} = 1+i$$

ដូច្នេះ: $z_1 = 1-i$, $z_2 = 1+i$ ។

មេរៀនទី៣

អនុវត្តន៍ចំនួនកុំផ្លិចក្នុងធរណីមាត្រ

(Complex Number Apply to Geometry)

លំហាត់

6. រូបខាងស្តាំបង្ហាញពីកាតេ $OABC$ ។ បើ $\overrightarrow{OA} = 5 + 2i$ សរសេររ៉ឺចទ័រខាងក្រោមជាទម្រង់ $a + bi$

ក. $\overrightarrow{CB}$ ខ. $\overrightarrow{BC}$ គ. $\overrightarrow{OC}$

ចម្លើយ

សរសេររ៉ឺចទ័រខាងក្រោមជាទម្រង់ $a + bi$

ក. $\overrightarrow{CB}$

ដោយ $OABC$ ជាកាតេនោះ $\overrightarrow{OA} = \overrightarrow{CB} = \overrightarrow{BC} = \overrightarrow{OC}$

តែ $\overrightarrow{OA} = 5 + 2i$ នោះ $\overrightarrow{OA} = (5, 2)$

$\overrightarrow{OA} \perp \overrightarrow{OC}$ នោះ $\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OC} = 0$

តាង $C(x, y)$ ជាកូអរដោនេចំណុច C

$$|\overrightarrow{OA}| = \sqrt{5^2 + 2^2} = \sqrt{25 + 4} = \sqrt{29}$$

$$\overrightarrow{OA} \cdot \overrightarrow{OC} = 0$$

$$5x + 2y = 0 \quad (1)$$

$$|\overrightarrow{OC}| = |\overrightarrow{OA}|$$

$$\sqrt{x^2 + y^2} = \sqrt{29}$$

$$x^2 + y^2 = 29 \quad (2)$$

(1) និង (2)

$$\begin{cases} 5x + 2y = 0 \quad (1) \\ x^2 + y^2 = 29 \quad (2) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} y = -\frac{5}{2}x \quad (1) \\ x^2 + y^2 = 29 \quad (2) \end{cases}$$

យក (1) ចំណូល (2)

$$x^2 + \left(-\frac{5}{2}x\right)^2 = 29$$

$$4x^2 + 25x^2 - 116 = 0$$

$$29x^2 = 116 \Rightarrow x^2 = 4$$

$$\Rightarrow x = \pm 2 \text{ នោះ } y = \mp 5$$

$$\Rightarrow C(2, -5); C(-2, 5)$$

$$\Rightarrow \overrightarrow{OC} = 2 - 5i \text{ ឬ } \overrightarrow{OC} = -2 + 5i$$

$$\overrightarrow{OC} = \overrightarrow{CB}$$

$$\text{ដូចនេះ: } \overrightarrow{CB} = 2 - 5i \text{ ឬ } \overrightarrow{BC} = -2 + 5i \text{ ។}$$

ខ. $\overrightarrow{BC}$

$$\text{ដោយ } \overrightarrow{CB} = \overrightarrow{BC} = 2 - 5i$$

$$\text{ឬ } \overrightarrow{CB} = \overrightarrow{BC} = -2 + 5i$$

$$\text{ដូចនេះ: } \overrightarrow{BC} = 2 - 5i \text{ ឬ } \overrightarrow{BC} = -2 + 5i \text{ ។}$$

គ. $\overrightarrow{OC}$

$$\text{ដោយ } \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{CB} = 2 - 5i$$

$$\text{ឬ } \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{CB} = -2 + 5i$$

$$\text{ដូចនេះ: } \overrightarrow{OC} = 2 - 5i \text{ ឬ } \overrightarrow{OC} = -2 + 5i \text{ ។}$$

សំណួរ

7. គេឲ្យចំនួនពិត α មួយដែល $-\pi < \alpha < \pi$ ។

ក. បង្ហាញថា $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos^2 \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$ ។

ខ. ដោះស្រាយក្នុង C សមីការ $Z^2 - 2Z \sin \alpha + 2(1 + \cos \alpha) = 0$ ។

គ. រកមុំខុល និងអាគុយម៉ង់ នៃឬសនីមួយៗជាអនុគមន៍ α

ចម្លើយ

ក. បង្ហាញថា $\sin^2 \alpha - 2(1 + \cos^2 \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$

$$\text{យើងមាន } \sin^2 \alpha - 2(1 + \cos^2 \alpha) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

$$\left(2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2}\right)^2 - 2 \left(2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}\right) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

$$4 \sin^2 \frac{\alpha}{2} \cos^2 \frac{\alpha}{2} - 4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

$$4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \left(\sin^2 \frac{\alpha}{2} - 1\right) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

$$-4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \left(1 + \sin^2 \frac{\alpha}{2}\right) = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

$$-4 \cos^2 \frac{\alpha}{2} \cos^2 \frac{\alpha}{2} = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2}$$

$$-4 \cos^4 \frac{\alpha}{2} = -4 \cos^4 \frac{\alpha}{2} \text{ ពិត}$$

ខ. ដោះស្រាយក្នុង C សមីការ $Z^2 - 2Z \sin \alpha + 2(1 + \cos \alpha) = 0$

$$\text{តាម } \Delta' = (-\sin \alpha)^2 - 2(1 + \cos \alpha)$$

$$= \sin^2 \alpha - 2 - 2 \cos \alpha$$

$$= 1 - \cos^2 \alpha - 2 - 2 \cos \alpha = -(\cos^2 \alpha + 2 \cos \alpha + 1)$$

$$= -(\cos \alpha + 1)^2$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = \sqrt{-(\cos \alpha + 1)^2}$$

$$\Rightarrow \sqrt{\Delta} = (\cos \alpha + 1)i$$

$$\Rightarrow Z_1 = \sin \alpha - (\cos \alpha + 1)i, Z_2 = \sin \alpha + (\cos \alpha + 1)i$$

$$\text{ដូចនេះ: } Z_1 = \sin \alpha - (\cos \alpha + 1)i, Z_2 = \sin \alpha + (\cos \alpha + 1)i \quad 1$$

គ. រកម៉ូឌុល និងអាគុយម៉ង់ នៃឫសនីមួយៗជាអនុគមន៍ α

$$\text{យើងមាន } Z_1 = \sin \alpha - (\cos \alpha + 1)i$$

$$= 2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2} - 2i \cos^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$= 2 \cos \frac{\alpha}{2} \left(\sin \frac{\alpha}{2} - i \cos \frac{\alpha}{2} \right)$$

$$= 2 \cos \frac{\alpha}{2} \left[-\cos \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) - i \sin \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) \right]$$

$$= 2 \cos \frac{\alpha}{2} \left[\cos \left(\pi + \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) \right) + i \sin \left(\pi + \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) \right) \right]$$

$$= 2 \cos \frac{\alpha}{2} \left[\cos \left(\frac{3\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) + i \sin \left(\frac{3\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) \right]$$

$$\text{ដូចនេះ: } r = 2 \cos \frac{\alpha}{2}, \text{Arg} = \left(\frac{3\pi}{2} + \frac{\alpha}{2} \right) + 2K\pi, K \in \mathbb{Z}$$

$$\text{យើងមាន } Z_2 = \sin \alpha + (\cos \alpha + 1)i$$

$$= 2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2} + 2i \cos^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$= 2 \cos \frac{\alpha}{2} \left(\sin \frac{\alpha}{2} + i \cos \frac{\alpha}{2} \right)$$

$$= 2 \cos \frac{\alpha}{2} \left[\cos \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\alpha}{2} \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\alpha}{2} \right) \right]$$

$$\text{ដូចនេះ: } r = 2 \cos \frac{\alpha}{2}, \text{Arg} = \left(\frac{\pi}{2} - \frac{\alpha}{2} \right) + 2K\pi, K \in \mathbb{Z} \quad 1$$

លំហាត់

៨ នៅក្នុងប្លង់កុំផ្លិចមួយ .A និងB ជារូបតំណាងឲ្យចំនួនកុំផ្លិច z_1 និង z_2 រៀងគ្នា ។

គណនាប្រវែង AB និងកូអរដោនេចំណុចកណ្តាលនៃ AB បើ

$$\text{ក. } z_1 = 4 + 5i \text{ និង } z_2 = 3 + 2i$$

$$\text{ខ. } z_1 = 11 - 6i \text{ និង } z_2 = -1$$

ចម្លើយ

$$\text{ក. } z_1 = 4 + 5i \text{ និង } z_2 = 3 + 2i$$

អ័កប្រវែង AB

$$\text{ដោយ } z_1 = 4 + 5i$$

$$z_2 = 3 + 2i$$

$$\text{នាំឲ្យ } AB = |z_2 - z_1| = \sqrt{(z_2 - z_1)^2 + (z_2 - z_1)^2} = \sqrt{(3-4)^2 + (2-5)^2}$$

$$\text{ដូចនេះ: } AB = \sqrt{10} \quad \text{ឯកតាប្រវែង ។}$$

រកកូអរដោនេនៃចំណុចកណ្តាលនៃ AB

តាង P ជាកូអរដោនេចំណុចកណ្តាលនៃ AB

$$\text{នាំឲ្យ } z_p = \frac{z_2 + z_1}{2} = \frac{4+5i+3+2i}{2} = \frac{7}{2} + \frac{7}{2}i$$

$$\text{ដូចនេះ: } z_p = \left(x = \frac{7}{2} ; y = \frac{7}{2} \right) \quad \text{។}$$

$$\text{ខ. } z_1 = 11 - 6i \text{ និង } z_2 = -1$$

រកប្រវែង AB

$$\text{ដោយ } z_1 = 11 - 6i$$

$$z_2 = -1$$

$$\text{នាំឲ្យ } AB = |z_2 - z_1| = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2} = \sqrt{(-1-11)^2 + (0-6)^2}$$

$$= \sqrt{180} = \sqrt{9 \times 20} = \sqrt{3^2 \times 2^2 \times 5} = 6\sqrt{5}$$

$$\text{ដូចនេះ: } AB = 6\sqrt{5} \quad \text{ឯកតាប្រវែង ។}$$

រកកូអរដោនេនៃចំណុចកណ្តាលនៃ AB

តាង P ជាកូអរដោនេចំណុចកណ្តាលនៃ AB

$$\text{នាំឲ្យ } z_p = \frac{z_2 + z_1}{2} = \frac{11-6i+(-1)}{2} = \frac{12-6i}{2} = 6 - 3i$$

$$\text{ដូចនេះ: } z_p = (x = 6, y = 3) \quad \text{។}$$

លំហាត់

៩ គណនាចម្ងាយរវាងពីរចំណុច A និង B នៃចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម

$$\text{ក. } A \text{ និង } B \text{ មានអាហ្វិចរៀងគ្នា } z_1 = 1 + i, z_2 = 2 + 2i$$

$$\text{ខ. } A \text{ និង } B \text{ មានអាហ្វិចរៀងគ្នា } z_1 = 2 + 2i, z_2 = \sqrt{2} + i\sqrt{3}$$

$$\text{គ. } A \text{ និង } B \text{ មានអាហ្វិចរៀងគ្នា } z_1 = 3 - 2i, z_2 = 1 + i \quad \text{។}$$

ចម្លើយ

ក. A និង B មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_1 = 1 + i$, $z_2 = 2 + 2i$

តាង A មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_1 = 1 + i$

B មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_2 = 2 + 2i$

នាំឲ្យ $z_2 - z_1 = 2 - 2i - 1 - i$

$$= (2 - 1) + (-2 + 1)i$$

$$= 1 - 3i$$

$$|z_2 - z_1| = \sqrt{1 + (-3)^2}$$

$$= \sqrt{4} = 2$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{z_2 - z_1 = 2} \text{ ។}$$

ខ. A និង B មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_1 = 2 + 2i$, $z_2 = \sqrt{2} + i\sqrt{3}$

តាង A មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_1 = 2 + 2i$

B មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_2 = \sqrt{2} + i\sqrt{3}$

នាំឲ្យ $z_2 - z_1 = (\sqrt{2} + i\sqrt{3}) - (2 + 2i)$

$$= \sqrt{2} + i\sqrt{3} - 2 - 2i$$

$$= (\sqrt{2} - 2) + (\sqrt{3} - 2)i$$

$$= \sqrt{(\sqrt{2} - 2)^2 + (\sqrt{3} - 2)^2}$$

$$= \sqrt{(2 - 4) + (3 - 4)}$$

$$= \sqrt{(-2) + (-1)} = \sqrt{-3} = \sqrt{3}i$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{z_2 - z_1 = \sqrt{3}i} \text{ ។}$$

គ. A និង B មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_1 = 3 - 2i$, $z_2 = 1 + i$

តាង A មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_1 = 3 - 2i$

B មានអាហ្វិចរៀងគ្នា $z_2 = 1 + i$

នាំឲ្យ $z_2 - z_1 = (1 + i) - (3 - 2i)$

$$= 1 + i - 3 + 2i$$

$$= \sqrt{(-2)^2 + (3i)^2}$$

$$= \sqrt{4 - 9} = \sqrt{-5} = \sqrt{5}i$$

ដូចនេះ: $z_2 - z_1 = \sqrt{5}i$ ។

លំហាត់

10. គេមានពីរចំណុច A និង B ជារូបភាពនៃចំនួនកុំផ្លិច $Z_A = 2 - 7i$ និង $Z_B = 1 - i$ ។ z_p ជាចំណុចចែកក្នុងនៃអង្កត់ $[AB]$ តាមផលធៀប $\lambda_p = \frac{1}{4}$ ហើយ z_Q ជាចំណុចចែកក្រៅនៃអង្កត់ $[AB]$ តាមផលធៀប $\lambda_Q = \frac{3}{4}$ ។ ចូររក z_p និង z_Q

ចម្លើយ

+រក z_p

បើ z_p ចែកអង្កត់ $[AB]$ ខាងក្នុង:

$$\text{តាមរូបមន្ត } z_p = \frac{\lambda Z_B + Z_A}{1 + \lambda} \Leftrightarrow z_p = \frac{\lambda Z_B + Z_A}{1 + \lambda_p}$$

$$\text{ដោយ } z_A = 2 - 7i, z_B = 1 - i, \lambda_p = \frac{1}{4}$$

$$\begin{aligned} z_p &= \frac{\frac{1}{4}(1 - i) + (2 - 7i)}{1 + \frac{1}{4}} = \frac{\frac{1}{4} - \frac{1}{4}i + 2 - 7i}{\frac{5}{4}} \\ &= \frac{1 - i + 8 - 28i}{5} = \frac{9 - 29i}{5} = \frac{9}{5} - \frac{29}{5}i \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ: } z_p = \frac{9}{5} - \frac{29}{5}i \quad \text{។}$$

+ z_Q

បើ z_Q ចែកអង្កត់ $[AB]$ ខាងក្រៅ

$$\text{តាម } z_Q = \frac{z_A - \lambda z_B}{1 - \lambda} \text{ នាំឲ្យ } z_Q = \frac{z_A - \lambda z_B}{1 - \lambda_Q} \text{ ដោយ } \lambda_Q = \frac{3}{4}$$

$$\text{នាំឲ្យ } z_Q = \frac{2 - 7i - \frac{3}{4}(1 - i)}{1 - \frac{3}{4}} = \frac{2 - 7i - \frac{3}{4} + \frac{3}{4}i}{\frac{1}{4}} = 8 - 28i - 3 + 3i = 5 - 25i$$

ដូចនេះ: $z_Q = 5 - 25i$ ។

មេរៀនទី៣**ការអនុវត្តន៍ចំនួនកុំផ្លិចក្នុងធរណីមាត្រ****រូបមន្តសង្ខេប**

១. ចំណុចចែកក្នុងអង្កត់តាមផលធៀបមួយ

$$\text{យើងបាន } \frac{m}{m+n} = \frac{z-z_1}{z_2-z_1} \Rightarrow z-z_1 = \frac{m}{m+n}(z_2-z_1)$$

$$\text{នាំអោយ } z = \frac{mz_2}{m+n} - \frac{mz_1}{m+n} + \frac{mz_1-mz_2}{m+n} = \frac{mz_1+mz_2}{m+n}$$

$$\text{បើគេតាង } \frac{m}{n} = \lambda \quad \boxed{\text{គេបាន } z = \frac{z_1 + \lambda z_2}{1 + \lambda}}$$

ដូច្នេះទៅ បើគេមាន z_1 និង z_2 ជាចំនួនកុំផ្លិចដែលមានរូបភាពរៀងគ្នា $A(z_1)$ និង $B(z_2)$

ហើយចំណុច

$P(z)$ ជារូបភាពនៃចំនួនកុំផ្លិច Z ដែលស្ថិតនៅលើ $[AB]$ ហើយចែក $[AB]$ តាមផលធៀប

$$z = \frac{z_1 + \lambda z_2}{1 + \lambda} \quad \text{ដែល } \frac{m}{n} = \lambda$$

+ បើ $\lambda = 1$ នោះ p ស្ថិតនៅលើចំណុចកណ្តាលនៃអង្កត់ $[AB]$

+ បើ $\lambda > 0$ នោះ p ស្ថិតនៅលើចន្លោះនៃអង្កត់ $[AB]$

+ បើ $\lambda < 1$ នោះ p ស្ថិតនៅលើបន្ទាយនៃអង្កត់ $[AB]$ ឬស្ថិតនៅក្រៅអង្កត់ $[AB]$

២. ចំណុចចែកក្រៅអង្កត់តាមផលធៀបមួយ

ដូច្នេះទៅ បើគេមាន z_1 និង z_2 ជាចំនួនកុំផ្លិចដែលមានរូបភាពរៀងគ្នា $A(z_1)$ និង $B(z_2)$

ហើយចំណុច

$P(z)$ ជារូបភាពនៃចំនួនកុំផ្លិច Z ដែលស្ថិតនៅលើ $[AB]$ ហើយចែក $[AB]$ តាមផលធៀប $\frac{m}{n} = \lambda$

$$\text{នោះ } \boxed{\text{គេបាន } z = \frac{z_1 - \lambda z_2}{1 - \lambda}}$$

លំហាត់

១១. គេមានពីរចំណុច A និង B ជារូបភាពនៃចំនួនកុំផ្លិច $z_A = 2 + i\sqrt{2}$ និង $z_B = \sqrt{3} + i\sqrt{2}$ P

ជារូបភាពនៃ z_p ជាចំណុចចែកក្នុងនៃអង្កត់ $[AB]$ តាមផលធៀប $\lambda_p = \frac{2}{3}$ ហើយ Q ជារូបភាពនៃ z_Q

ជាចំណុចចែកក្រៅនៃអង្កត់ $[AB]$ តាមផលធៀប $\lambda_Q = \frac{3}{4}$ ។ ចូររក z_p និង z_Q

ដំណោះស្រាយ

រក z_p គេមាន $z_A = 2 + i\sqrt{2}$ និង $z_B = \sqrt{3} + i\sqrt{2}$ P ជារូបភាពនៃ z_p ជាចំណុចចែកក្នុងនៃអង្កត់ $[AB]$ តាមផលធៀប $\lambda_p = \frac{2}{3}$ តាមរូបមន្ត $z_p = \frac{z_A + \lambda_p z_B}{1 + \lambda_p}$

$$\text{គេបាន } z_p = \frac{(2 + i\sqrt{2}) + \frac{2}{3}(\sqrt{3} + i\sqrt{2})}{1 + \frac{2}{3}}$$

$$= \frac{2 + i\sqrt{2} + \frac{2}{3}\sqrt{3} + \frac{2}{3}i\sqrt{2}}{1 + \frac{2}{3}}$$

$$= \frac{2 + \frac{2}{3}\sqrt{3} + i\sqrt{2} + \frac{2}{3}i\sqrt{2}}{1 + \frac{2}{3}}$$

$$= \frac{\frac{6 + 2\sqrt{3}}{3}}{1 + \frac{2}{3}} + \frac{i\sqrt{2}\left(1 + \frac{2}{3}\right)}{1 + \frac{2}{3}}$$

$$= \frac{\frac{6 + 2\sqrt{3}}{3}}{\frac{5}{3}} + \frac{i\sqrt{2}\left(\frac{5}{3}\right)}{\frac{5}{3}}$$

$$z_p = \frac{6 + 2\sqrt{3}}{5} + i\sqrt{2}$$

$$\text{ដូចនេះ } z_p = \frac{6 + 2\sqrt{3}}{5} + i\sqrt{2}$$

រក z_Q Q ជារូបភាពនៃ z_Q ជាចំណុចចែកក្រៅនៃអង្កត់ $[AB]$ តាមផលធៀប $\lambda_Q = \frac{3}{4}$ តាមរូបមន្ត $z_Q = \frac{z_A - \lambda_Q z_B}{1 - \lambda_Q}$

គេបាន

$$z_Q = \frac{(2 + i\sqrt{2}) - \frac{3}{4}(\sqrt{3} + i\sqrt{2})}{1 - \frac{3}{4}}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{2+i\sqrt{2}-\frac{3}{4}\sqrt{3}-\frac{3}{4}i\sqrt{2}}{1-\frac{3}{4}} \\
 &= \frac{2-\frac{3}{4}\sqrt{3}+i\sqrt{2}-\frac{3}{4}i\sqrt{2}}{1-\frac{3}{4}} \\
 &= \frac{\frac{8-3\sqrt{3}}{4}}{1-\frac{3}{4}} + \frac{i\sqrt{2}\left(1-\frac{3}{4}\right)}{1-\frac{3}{4}} \\
 &= \frac{\frac{8-3\sqrt{3}}{4}}{\frac{1}{4}} + \frac{i\sqrt{2}\left(\frac{1}{4}\right)}{\frac{1}{4}} \\
 &= \frac{8-3\sqrt{3}}{1} + i\sqrt{2} \\
 z_Q &= 8-3\sqrt{3}+i\sqrt{2}
 \end{aligned}$$

$$\boxed{\text{ដូចនេះ: } z_Q = 8-3\sqrt{3}+i\sqrt{2}}$$

១២ គេអោយចំនួនកុំផ្លិច $z_A = 2-3i$ និង $z_B = -1-3i$ z_A និង z_B

មានរូបភាពរៀងគ្នាក្នុងប្លង់កុំផ្លិចតាងដោយ A និង B

ក.កំណត់អាហ្វិក P នៃចំនួនកុំផ្លិច z ដែល P ចែក $[AB]$ ខាងក្នុងផលធៀប $\frac{2}{1}$ ។

ខ.កំណត់អាហ្វិក Q នៃចំនួនកុំផ្លិច z ដែល Q ចែក $[AB]$ ខាងក្រៅតាមផលធៀប $\frac{2}{1}$ ។

ដំណោះស្រាយ

ក. រក z_P

គេមាន $z_A = 2-3i$ និង $z_B = -1-3i$

ដោយអាហ្វិក P នៃចំនួនកុំផ្លិច z ដែល P ចែក $[AB]$ ខាងក្នុងផលធៀប $\frac{2}{1}$ ដែល $\lambda = \frac{2}{1}$

$$\text{តាមរូបមន្ត } z_P = \frac{z_A + \lambda_P z_B}{1 + \lambda_P}$$

$$\begin{aligned}
 z_p &= \frac{z_A + z_B \lambda_p}{1 + \lambda_p} \\
 &= \frac{(2-3i) + \frac{2}{1}(-1-3i)}{1 + \frac{2}{1}} \\
 &= \frac{2-3i-2-6i}{3} = \frac{2-2-(3+6)i}{3} \\
 &= -\frac{9i}{3} = -3i
 \end{aligned}$$

$$\boxed{\text{ដូចនេះ } z_p = -3i}$$

រក z_Q

ដោយអាហ្វិក Q នៃចំនួនកុំផ្លិច z ដែល Q ចែក $[AB]$ ខាងក្រៅតាមផលធៀប $\frac{2}{1}$

$$\begin{aligned}
 \text{តាមរូបមន្ត } z_Q &= \frac{z_A - z_B \lambda_Q}{1 - \lambda_Q} \\
 \text{គេបាន } z_Q &= \frac{(2-3i) - 2(-1-3i)}{1 - \frac{2}{1}} \\
 &= \frac{2-3i+2+6i}{-1} \\
 &= -4-(6-3)i \\
 &= -4-3i
 \end{aligned}$$

$$\boxed{\text{ដូចនេះ } z_Q = -4-3i}$$

១៣. នៅក្នុងកុំផ្លិច (xoy) គេអោយចំណុច P ជារូបភាពនៃ Z ដែលបំពេញលក្ខខណ្ឌដោយ $\left| \frac{z-2+2i}{z-i} \right| = \frac{1}{\sqrt{2}}$ ។ ចូររកសំណុំចំណុច P

ដំណោះស្រាយ

រកសំណុំចំណុច P

តាង $z = a + bi$

$$\begin{aligned}
 \text{គេមាន } \left| \frac{z-2+2i}{z-i} \right| &= \frac{1}{\sqrt{2}} \\
 &= \sqrt{2} |z-2+2i| = |z-i| \\
 (\sqrt{2})^2 |a+bi-2+2i|^2 &= |a+bi-i|^2 \\
 2|(a-2)+i(b+2)|^2 &= |a+i(b-1)|^2
 \end{aligned}$$

$$2[(a-2)^2 + (b+2)^2] = a^2 + (b-1)^2$$

$$2[a^2 - 4a + 4 + b^2 + 4b + 4] = a^2 + b^2 - 2b + 1$$

$$2a^2 - 8a + 8 + 2b^2 + 8b + 8 = a^2 + b^2 - 2b + 1$$

$$2a^2 - 8a + 16 + 2b^2 + 8b - a^2 - b^2 + 2b - 1 = 0$$

$$a^2 + b^2 - 8a + 10b + 15 = 0$$

$$a^2 - 2 \cdot a \cdot 4 + 16 - 16 + b^2 - 2 \cdot b \cdot 5 + 25 - 25 + 15 = 0$$

$$(a-4)^2 + (b+5)^2 = 26$$

ដូចនេះ សំណុំចំណុច P ជាផ្ចិតរង្វង់ $I(4, -5)$ និងកាំ $R = \sqrt{26}$

១៤. គេអោយចំនួនកុំផ្លិច z ហើយ P ជាចំណុចរូបភាពនៃ z ក្នុងប្លង់ (xoy)

ចូរកំណត់សំណុំចំណុច P បើគេដឹងថា $\arg(Z - 2 + 2i) = \frac{\pi}{4}$

ដំណោះស្រាយ

តាង $z = a + bi$

គេបាន $z - 2 + 2i = a + bi - 2 + 2i$

$= (a-2) + i(b+2)$

ដោយ $\arg(z - 2 + 2i) = \frac{\pi}{4}$ នោះ $\arg[(a-2) + i(b+2)] = \frac{\pi}{4}$

តាម $\tan \frac{\pi}{4} = 1$

គេបាន $\tan \frac{\pi}{4} = \frac{b+2}{a-2} = 1$

នាំអោយ $b = a - 4$

ដែល $\begin{cases} a-2 > 0 \\ b+2 > 0 \end{cases}$ ឬ $a > 2, b > -2$

ដូចនេះសំណុំចំណុច P ជាបន្ទាត់ (d): $b = a - 4$

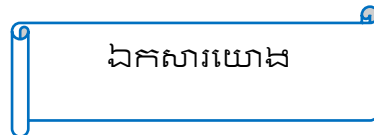
១. ឧបមាថាចំនួនកុំផ្លិច z បំពេញដោយលក្ខខណ្ឌ $|z|=1$ ។

ក. ចូររករង្វង់នៃតម្លៃ $|z-2|$

ខ. ចូររករង្វង់នៃតម្លៃ $\arg(z-2)$

២. តាង α, β, γ ជាចំនួនកុំផ្លិចនៅលើរង្វង់ $|z|=R$ និង $\alpha + \beta + \gamma \neq 0$ ។

ចូររកតម្លៃ $\frac{|\alpha\beta + \beta\gamma + \gamma\alpha|}{|\alpha + \beta + \gamma|}$

១. សៀវភៅទ្រឹស្តីចំនួនកុំផ្លិចបោះពុម្ពឆ្នាំ២០១៧-២០១៨ ដែលរៀបរៀងដោយ អ្នកគ្រូ អោ មណីចន្រ្ទា

២. សៀវភៅទ្រឹស្តីចំនួនកុំផ្លិចបោះពុម្ពឆ្នាំ២០១១ ដែលរៀបរៀងដោយ លោកគ្រូ លីម ផល្គុន

មេរៀនទី២ ចំនួនកុំផ្លិចទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្វែរល លំហាត់

1. គេឱ្យ $z_1 = e^{i\frac{\pi}{3}}$; $z_2 = 2e^{-i\frac{\pi}{3}}$; $z_3 = \sqrt{3}e^{-i\frac{5\pi}{6}}$

សរសេរជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្វែរលនូវចំនួនកុំផ្លិច

ក. $z_1 \cdot z_2 \cdot z_3$ ខ. $\frac{1}{z_1}$ គ. z_3^2 ឃ. $\frac{z_2}{z_3}$

2. សរសេរជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

នូវទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្វែរលនូវចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម:

ក. $z = 4 - 4i\sqrt{3}$ ខ. $z = \frac{1}{1+i}$ គ. $z = \frac{-\sqrt{3}+i}{2+2i\sqrt{3}}$ ឃ. $z = -4 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right)$

3. សរសេរ ចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោមជាទម្រង់ពិជគណិត

ក. $z = e^{i\pi}$ ខ. $z = e^{i\frac{\pi}{2}}$ គ. $z = 2e^{i\frac{\pi}{3}}$ ឃ. $z = e^{-2i\pi}$

4. សរសេរជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្វែរលនូវចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម

ក. $z = (-3 + 3i)^{11}$ ខ. $z = (-1 - i)^{70}$ គ. $z = (\sqrt{8} - i\sqrt{8})^{200}$ ឃ. $z = (\sqrt{2} + i\sqrt{6})^{2017}$

5. ដោយប្រើ $\cos \theta = \frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2}$ និង $\sin \theta = \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i}$ បង្ហាញថា

ក. $\sin^3 \theta = \frac{3}{4} \sin \theta - \frac{1}{4} \sin 3\theta$ ខ. $\cos^4 \theta = \frac{1}{8} \cos 4\theta + \frac{1}{2} \cos 2\theta + \frac{3}{8}$

គ. $\cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$ ឃ. $\cos^2 \theta - \sin^2 \theta = \cos 2\theta$

ចម្លើយ

១. សរសេរជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្វែរល

គេមាន $z_1 = e^{i\frac{\pi}{3}}$

$z_2 = 2e^{-i\frac{\pi}{3}}$

$z_3 = \sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{5\pi}{6}}$

ក. គណនា $z_1 \cdot z_2 \cdot z_3$

$$\begin{aligned} z_1 \cdot z_2 \cdot z_3 &= e^{i\frac{\pi}{3}} \cdot 2e^{-i\frac{\pi}{3}} \cdot \sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{5\pi}{6}} \\ &= 2\sqrt{3} \cdot e^{i(\frac{\pi}{3} - \frac{\pi}{3} - \frac{5\pi}{6})} \\ &= 2\sqrt{3} \cdot e^{-\frac{5\pi}{6}i} \end{aligned}$$

ដូចនេះ $z_1 \cdot z_2 \cdot z_3 = 2\sqrt{3} \cdot e^{-\frac{5\pi}{6}i}$

ខ. គណនា $\frac{1}{Z_1}$

$$\frac{1}{Z_1} = \frac{1}{e^{i\frac{\pi}{3}}}$$

$$= e^{-i\frac{\pi}{3}}$$

ដូច្នេះ $\frac{1}{Z_1} = e^{-i\frac{\pi}{3}}$

$$Z_3^2 = \left(\sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{5\pi}{6}}\right)^2$$

$$= 3e^{-i\frac{10\pi}{6}}$$

ដូច្នេះ $Z_3^2 = 3e^{-i\frac{5\pi}{3}}$

ឃ. គណនា $\frac{Z_2}{Z_3}$

$$\frac{Z_2}{Z_3} = \frac{2e^{-i\frac{\pi}{3}}}{\sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{5\pi}{6}}}$$

$$= \frac{2\sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{\pi}{3}}}{\sqrt{3}\sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{5\pi}{6}}}$$

$$= \frac{2\sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{\pi}{3}}}{3 \cdot e^{-i\frac{5\pi}{6}}}$$

$$= \frac{2\sqrt{3} \cdot e^{-i\frac{\pi}{3} + i\frac{5\pi}{6}}}{3}$$

$$= \frac{2\sqrt{3} \cdot e^{i\frac{2\pi}{6}}}{3}$$

$$= \frac{2\sqrt{3} \cdot e^{i\frac{\pi}{2}}}{3}$$

ដូច្នេះ $Z = \frac{2\sqrt{3} \cdot e^{i\frac{\pi}{2}}}{3}$

២. សរសេរជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ រួចជាទម្រង់អ៊ុចស្ទ្រាំងស្វែង

ក. $Z = 4 - 4i\sqrt{3}$

$$= 4(1 - i\sqrt{3})$$

$$= 8\left(\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

$$= 8\left(\frac{1}{2} - i\frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

$$= 8\left(\cos\frac{5\pi}{3} + i\sin\frac{5\pi}{3}\right)$$

ដូច្នេះ $Z = 8\left(\cos\frac{5\pi}{3} + i\sin\frac{5\pi}{3}\right)$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\text{ដោយ } Z = 8 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right)$$

$$\text{តាមរូបមន្ត } e^{ix} = \cos x + i \sin x$$

$$\text{នាំឱ្យ } Z = 8e^{i\frac{5\pi}{3}}$$

$$\text{ដូចនេះ } Z = 8e^{i\frac{5\pi}{3}} \text{ ជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្យែល}$$

$$\begin{aligned} ខ. Z &= \frac{1}{1+i} \\ &= \frac{1(1-i)}{(1+i)(1-i)} \\ &= \frac{1(1-i)}{1^2 - i^2} \\ &= \frac{1-i}{2} \\ &= \frac{1}{2} - \frac{i}{2} \\ &= \frac{\sqrt{2}}{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \frac{\sqrt{2}i}{2} \right) \\ &= \frac{\sqrt{2}}{2} \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right) \end{aligned}$$

$$\text{ដូចនេះ } Z = \frac{\sqrt{2}}{2} \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right) \text{ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ}$$

$$\text{ដោយ } Z = \frac{\sqrt{2}}{2} \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right)$$

$$\text{តាមរូបមន្ត } e^{ix} = \cos x + i \sin x$$

$$\text{នាំឱ្យ } Z = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot e^{i\frac{7\pi}{4}}$$

$$\text{ដូចនេះ } Z = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot e^{i\frac{7\pi}{4}} \text{ ជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណង់ស្យែល}$$

$$\begin{aligned} \text{គ. } Z &= \frac{-\sqrt{3} + i}{2 + 2i\sqrt{3}} \\ &= \frac{2 \left(-\frac{\sqrt{3}}{2} + i \frac{1}{2} \right)}{2(1 + i\sqrt{3})} \\ &= \frac{2 \left(-\frac{\sqrt{3}}{2} + i \frac{1}{2} \right)}{2 \times 2 \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right)} \\ &= \frac{2 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right)}{4 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)} \\ &= \frac{1 \left(\cos \frac{5\pi}{3} + i \sin \frac{5\pi}{3} \right)}{2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{1}{2} \left[\cos \left(\frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{3} \right) + i \sin \left(\frac{5\pi}{6} - \frac{\pi}{3} \right) \right] \\
 &= \frac{1}{2} \left(\cos \frac{3\pi}{6} + i \sin \frac{3\pi}{6} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $Z = \frac{1}{2} \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right)$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\begin{aligned}
 \text{ដោយ } Z &= \frac{1}{2} \left(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2} \right) \\
 \text{តាមរូបមន្ត } e^{ix} &= \cos x + i \sin x \\
 \text{នាំឱ្យ } Z &= \frac{1}{2} e^{i\frac{\pi}{2}}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $Z = \frac{1}{2} e^{i\frac{\pi}{2}}$ ជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណ៍ស្វែល

$$\begin{aligned}
 \text{ឃ. } Z &= -4 \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4} \right) \\
 &= 4 \left(-\cos \frac{\pi}{4} - i \sin \frac{\pi}{4} \right) \\
 \text{តាមរូបមន្ត មុំមានផលសងស្មើ } \pi \\
 \sin \emptyset &= \sin(\pi + \emptyset) \\
 \cos \emptyset &= \cos(\pi + \emptyset) \\
 &= 4 \left[\cos \left(\pi + \frac{\pi}{4} \right) + i \sin \left(\pi + \frac{\pi}{4} \right) \right] \\
 &= 4 \left(\cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4} \right)
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $Z = 4 \left(\cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4} \right)$ ជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ

$$\begin{aligned}
 \text{ដោយ } Z &= 4 \left(\cos \frac{5\pi}{4} + i \sin \frac{5\pi}{4} \right) \\
 \text{តាមរូបមន្ត } e^{ix} &= \cos x + i \sin x \\
 \text{នាំឱ្យ } Z &= 4e^{i\frac{5\pi}{4}}
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $Z = 4e^{i\frac{5\pi}{4}}$ ជាទម្រង់អ៊ីចស្ទ័រណ៍ស្វែល

$$\begin{aligned}
 \text{៣. សរសេរចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោមជាទម្រង់ពីជគណិត} \\
 \text{ក. } Z &= e^{i\pi} \\
 \text{តាមរូបមន្ត } e^{ix} &= \cos x + i \sin x \\
 \text{គេបាន } Z &= \cos \pi + i \sin \pi \\
 \text{នាំឱ្យ } Z &= -1 + 0i
 \end{aligned}$$

ដូចនេះ $Z = -1 + 0i$

$$\text{ខ. } Z = e^{-2}$$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

គេបាន $Z = \cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2}$

នាំឱ្យ $Z = 0 + i$

ដូចនេះ $Z = 0 + i$

គ. $Z = 2e^{i\pi/3}$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

គេបាន $Z = 2 \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$

នាំឱ្យ $Z = 2 \left(\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2}i \right)$

$Z = 1 + i\sqrt{3}$

ដូចនេះ $Z = 1 + i\sqrt{3}$

ឃ. $Z = e^{-2i\pi}$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

គេបាន $Z = \cos(-2\pi) + i \sin(-2\pi)$

$Z = \cos 0 + i \sin 0$

$Z = 1 + 0i$

ដូចនេះ $Z = 1 + 0i$

៤. សរសេរជាទម្រង់អ៊ីចស្វ័ណ៍នៃស្វ័លនូវចំនួនកុំផ្លិចខាងក្រោម

ក. $Z = (-3 + 3i)^{11}$

$= 3(-1 + i)$

$= 3\sqrt{2} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i \right)$

$= 3\sqrt{2} \left(-\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2}i \right)$

$= 3\sqrt{2} \left(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} \right)$

$= \left[3\sqrt{2} \left(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} \right) \right]^{11}$

$= 3\sqrt{2}^{11} \left(\cos 11 \times \frac{3\pi}{4} + i \sin 11 \times \frac{3\pi}{4} \right)$

$= (3\sqrt{2})^{11} \left(\frac{33\pi}{4} + i \sin 11 \times \frac{33\pi}{4} \right)$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

នាំឱ្យ $Z = (3\sqrt{2})^{11} e^{i\frac{33\pi}{4}}$

ដូចនេះ $Z = (3\sqrt{2})^{11} e^{i\frac{33\pi}{4}}$

ខ. $Z = (-1 - i)^{70}$

$$Z = -1 - i$$

$$Z = \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$$

$$Z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{5\pi}{4} - i \sin \frac{5\pi}{4} \right)$$

$$Z = \sqrt{2}^{70} \left(\cos \frac{70 \times 5\pi}{4} - i \sin \frac{70 \times 5\pi}{4} \right)$$

$$Z = 2^{\frac{70}{2}} \left(\cos \frac{175\pi}{2} - i \sin \frac{175\pi}{2} \right)$$

$$Z = 2^{35} \left(\cos \frac{175\pi}{2} - i \sin \frac{175\pi}{2} \right)$$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

គេបាន $Z = 2^{35} e^{i \frac{175\pi}{2}}$

ដូច្នេះ $Z = 2^{35} e^{i \frac{175\pi}{2}}$

គ. $Z = (\sqrt{8} - i\sqrt{8})^{200}$

$$= \sqrt{8} - i\sqrt{8}$$

$$= \sqrt{8} \cdot \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - i \frac{\sqrt{2}}{2} \right)$$

$$= \sqrt{16} \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right)$$

$$= \left[\sqrt{16} \left(\cos \frac{7\pi}{4} + i \sin \frac{7\pi}{4} \right) \right]^{200}$$

$$= (4)^{200} \left(\cos 200 \times \frac{7\pi}{4} + i \sin 200 \times \frac{7\pi}{4} \right)$$

$$= 4^{100} (\cos 350\pi + i \sin 350\pi)$$

$$= 4^{100} (\cos 350\pi + i \sin 350\pi)$$

$$= 4^{100} [\cos(2 \times 175\pi + 0) + i \sin(2 \times 175\pi + 0)]$$

$$= 4^{100} (\cos 0 + i \sin 0)$$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

នាំឱ្យ $Z = e^{i0}$

$$Z = 1$$

ដូច្នេះ $Z = 1$

ឃ. $Z = (\sqrt{2} + i\sqrt{6})^{2017}$

$$Z = \sqrt{2} + i\sqrt{6}$$

$$= \sqrt{2}(1 + i\sqrt{3})$$

$$= 2\sqrt{2} \left(\frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2} \right)$$

$$= 2\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)$$

$$= \left[2\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right) \right]^{2017}$$

$$= (2\sqrt{2})^{2017} \left(\cos 2017 \times \frac{\pi}{3} + i \sin 2017 \times \frac{\pi}{3} \right)$$

$$= (2\sqrt{2})^{2017} \left(\cos \frac{2017\pi}{3} + i \sin \frac{2017\pi}{3} \right)$$

តាមរូបមន្ត $e^{ix} = \cos x + i \sin x$

នាំឱ្យ $z = (2\sqrt{2})^{2017} e^{i\frac{2017\pi}{3}}$

ដូច្នេះ $z = (2\sqrt{2})^{2017} e^{i\frac{2017\pi}{3}}$

ក. $\sin^3 \theta = \frac{3}{4} \sin \theta - \frac{1}{4} \sin 3\theta$

ដោយ $\sin = \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i} \Rightarrow \sin^3 \theta = \left(\frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i} \right)^3$

$$\sin^3 \theta = \left(\frac{1}{2i} \right)^3 [e^{3i\theta} - e^{-3i\theta} - 3(e^{i\theta} - e^{-i\theta})]$$

$$\sin^3 \theta = \left(\frac{1}{-4} \right) \left[\left(\frac{e^{3i\theta} - e^{-3i\theta}}{2i} \right) - 3 \left(\frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i} \right) \right]$$

$$\sin^3 \theta = \left(\frac{1}{-4} \right) [\sin 3\theta - 3 \sin \theta]$$

$$\sin^3 \theta = \frac{3}{4} \sin \theta - \frac{1}{4} \sin 3\theta \quad \text{ពិត}$$

ដូច្នេះ $\sin^3 \theta = \frac{3}{4} \sin \theta - \frac{1}{4} \sin 3\theta$

ខ. $\cos^4$

ដោយ $\cos \theta = \frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2} \Rightarrow \cos^4 \theta = \left(\frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2} \right)^4$

$$\cos^4 \theta = \left(\frac{1}{2} \right)^4 [(e^{4i\theta} + e^{-4i\theta}) + 4(e^{2i\theta} + e^{-2i\theta}) + 6]$$

$$\cos^4 \theta = \frac{1}{8} \left[\left(\frac{e^{4i\theta} + e^{-4i\theta}}{2} \right) + 4 \left(\frac{e^{2i\theta} + e^{-2i\theta}}{2} \right) + 3 \right]$$

$$\cos^4 \theta = \frac{1}{8} [\cos 4\theta + 4 \cos 2\theta + 3]$$

$$\cos^4 \theta = \frac{1}{8} \cos 4\theta + \frac{1}{2} \cos 2\theta + \frac{3}{8} \quad \text{ពិត}$$

ដូច្នេះ $\cos^4 \theta = \frac{1}{8} \cos 4\theta + \frac{1}{2} \cos 2\theta + \frac{3}{8}$

គ. $\cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$

ដោយ $\cos \theta = \frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2}$ និង $\sin \theta = \frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i}$

$$\left(\frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2} \right)^2 + \left(\frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i} \right)^2 = 1$$

$$\left(\frac{1}{2} \right)^2 (e^{2i\theta} + e^{-2i\theta} + 2) + \left(\frac{1}{2i} \right)^2 (e^{2i\theta} + e^{-2i\theta} - 2) = 1$$

$$\frac{1}{2} \left(\frac{e^{2i\theta} + e^{-2i\theta}}{2} + 1 \right) + \left(\frac{1}{-2} \right) \left(\frac{e^{2i\theta} + e^{-2i\theta}}{2} - 1 \right) = 1$$

$$\frac{1}{2} (\cos 2\theta + 1) - \frac{1}{2} (\cos 2\theta - 1) = 1$$

$$\frac{1}{2} \cos 2\theta + \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 2\theta + \frac{1}{2} = 1$$

$$1 = 1 \text{ ពិត}$$

ដូច្នេះ

$$\cos^2 \theta + \sin^2 \theta = 1$$

ឃ. $\cos^2$

$$\left(\frac{e^{i\theta} + e^{-i\theta}}{2} \right)^2 - \left(\frac{e^{i\theta} - e^{-i\theta}}{2i} \right)^2 = \cos 2\theta$$

$$\left(\frac{1}{2} \right)^2 (e^{2i\theta} + e^{-2i\theta} + 2) - \left(\frac{1}{2i} \right)^2 (e^{2i\theta} + e^{-2i\theta} - 2) = \cos 2\theta$$

$$\frac{1}{2} \left(\frac{e^{2i\theta} + e^{-2i\theta}}{2} + 1 \right) - \left(\frac{1}{-2} \right) \left(\frac{e^{2i\theta} + e^{-2i\theta}}{2} - 1 \right) = \cos 2\theta$$

$$\frac{1}{2} (\cos 2\theta + 1) + \frac{1}{2} (\cos 2\theta - 1) = \cos 2\theta$$

$$\frac{1}{2} \cos 2\theta + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} \cos 2\theta - \frac{1}{2} = \cos 2\theta$$

$$\cos 2\theta = \cos 2\theta \text{ ពិត}$$

ដូច្នេះ

$$\cos^2 \theta - \sin^2 \theta = \cos 2\theta$$

មេរៀនទី ៤**ចំណូលកុំផ្លិចនៃមុំអិបស៊ុននៃស្រួច**

$$6. \text{ រកគ្រប់ចំនួនគត់ } n \left(\frac{-1+i\sqrt{3}}{2} \right)^n + \left(\frac{-1-i\sqrt{3}}{2} \right)^n = 2$$

$$\left(\frac{-1}{2} + \frac{i\sqrt{3}}{2} \right)^n + \left(\frac{-1}{2} - \frac{i\sqrt{3}}{2} \right)^n = 2$$

$$\left(-\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \right)^n + \left(-\cos \frac{\pi}{3} - i \sin \frac{\pi}{3} \right)^n = 2$$

$$\left(\cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3} \right)^n + \left(\cos \frac{4\pi}{3} - i \sin \frac{4\pi}{3} \right)^n = 2$$

តាមទ្រឹស្តីបទដឺម៉រ

$$\text{គេបាន : } \cos \frac{2\pi n}{3} + i \sin \frac{2\pi n}{3} + \cos \frac{4\pi n}{3} + i \sin \frac{4\pi n}{3} = 2$$

$$\cos \frac{2\pi n}{3} + \cos \frac{4\pi n}{3} + i \sin \frac{2\pi n}{3} + i \sin \frac{4\pi n}{3} = 2$$

$$\left(\cos \frac{2\pi n}{3} + \cos \frac{4\pi n}{3} \right) + i \left(\sin \frac{2\pi n}{3} + \sin \frac{4\pi n}{3} \right) = 2$$

ទាញផ្នែកពិត=ផ្នែកពិត

$$\text{គេបាន } \cos \frac{2\pi n}{3} + \cos \frac{4\pi n}{3} = 2$$

$$\cos \frac{2\pi n}{3} + \cos \frac{2\pi n^2}{3} - 1 = 2 \quad (\cos 2a = 2 \cos a^2 - 1)$$

$$\cos \frac{2\pi n}{3} + \cos \frac{2\pi n^2}{3} - 3 = 0$$

$$\text{តាង } t = \cos \frac{2\pi n}{3} ; (-1 \leq t \leq 1)$$

$$\text{គេបាន } 2t^2 + t - 3 = 0$$

$$t_1 = 1; t_2 = -\frac{3}{2}$$

$$\text{ចំពោះ } t_1 = 1 \Rightarrow \cos \frac{2\pi n}{3} = \cos 0$$

$$\Rightarrow \frac{2\pi n}{3} = 0$$

$$\Rightarrow n=0$$

$$\sin \frac{2\pi n}{3} + \sin \frac{4\pi n}{3} = 0$$

$$\sin \frac{2\pi n}{3} + 2 \sin \frac{4\pi n}{3} \cos \frac{2\pi n}{3} = 0$$

$$\sin \frac{2\pi n}{3} \left(1 + 2 \cos \frac{2\pi n}{3} \right) = 0$$

$$\sin \frac{2\pi n}{3} = 0 \quad ; (\sin 0 = 0)$$

$$\frac{2\pi n}{3} = 0$$

$$n=0$$

$$1 + 2\cos\frac{2\pi n}{3} = 0$$

$$2\cos\frac{2\pi n}{3} = -1$$

$$\begin{aligned}\cos\frac{2\pi n}{3} &= -\frac{1}{2} \\ \cos\frac{2\pi n}{3} &= \cos\left(\pi - \frac{\pi}{3}\right) \\ \frac{2\pi n}{3} &= \pi - \frac{\pi}{3}\end{aligned}$$

$$2\pi n = 3\pi - \pi$$

$$n = \frac{2\pi}{2\pi} = 1$$

ដូចនេះ:

$$n=0;1$$

7 កំណត់ចំនួនគត់ n នៃស្វ៊ីត

$$\begin{cases} a_0 = 0; a_1 = 1 \\ a_{n+2} = a_{n+1} - a_n \end{cases}$$

$$a_{n+2} = a_{n+1} - a_n$$

តាមសមីការសម្គាល់ $r^2 - r + 1 = 0$

$$\Delta = (-1)^2 - 4 = -3$$

$$\sqrt{\Delta} = i\sqrt{3}$$

$$r_1 = \frac{1 + \sqrt{3}i}{2}; r_2 = \frac{1 - \sqrt{3}i}{2}$$

សមីការជំនួយ:

$$z_n = a_{n+1} - r_1 a_n$$

$$z_n = a_{n+1} - \left(\frac{1 - \sqrt{3}i}{2}\right) a_n$$

$$z_{n+1} = a_{n+2} - \left(\frac{1 - \sqrt{3}i}{2}\right) a_{n+1}$$

តែ $a_{n+2} = a_{n+1} - a_n$

$$z_{n+1} = a_{n+1} - a_n - \left(\frac{1 - \sqrt{3}i}{2}\right) a_{n+1}$$

$$= a_{n+1} \left(1 - a_n - \left(\frac{1 - \sqrt{3}i}{2}\right)\right)$$

$$= a_{n+1} \left(\frac{1 - 2a_n + \sqrt{3}i}{2}\right)$$

$$= a_{n+1} \left(-a_n + \frac{1 + \sqrt{3}i}{2}\right)$$

$$= \left(\frac{1 + \sqrt{3}i}{2}\right) \left(a_{n+1} - \frac{2}{1 + \sqrt{3}i} a_n\right)$$

$$= \left(\frac{1 + \sqrt{3}i}{2}\right) \left(a_{n+1} - \frac{2(1 - \sqrt{3}i)}{4} a_n\right)$$

$$= \left(\frac{1 + \sqrt{3}i}{2}\right) \left(a_{n+1} - \frac{(1 - \sqrt{3}i)}{2} a_n\right)$$

$$\text{តែ } z_n = \left(a_{n+1} - \frac{(1 - \sqrt{3}i)}{2} a_n\right)$$

$$z_{n+1} = \left(\frac{1+\sqrt{3}i}{2}\right) z_n ; z_n \text{ ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រនៃចំនួនកុំផ្លិចដែលមានរស្មីដង់ } q = \frac{1+\sqrt{3}i}{2}$$

$$\text{ដោយ } q = \frac{1+\sqrt{3}i}{2} = \cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3} \text{ នោះ } z_0 = a_1 - \left(\frac{1+\sqrt{3}i}{2}\right) a_0 = 1; z_0 = 1$$

$$\text{គេបាន } z_n = z_0 q^n = \left(\cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right)^n$$

$$= \cos \frac{n\pi}{3} + i \sin \frac{n\pi}{3} \quad (1)$$

$$\text{និង } z_n = a_{n+1} - r_1 a_n$$

$$= a_{n+1} - \left(\frac{1-\sqrt{3}i}{2}\right) a_n$$

$$= a_{n+1} - \frac{1}{2} a_n - \frac{\sqrt{3}i}{2} a_n$$

$$= \left(a_{n+1} - \frac{1}{2} a_n\right) + i \left(\frac{\sqrt{3}}{2} a_n\right) \quad (2)$$

តាម (1)&(2)

$$\text{គេបាន } \frac{\sqrt{3}i}{2} a_n = \sin \frac{n\pi}{3}$$

$$a_n = \frac{2}{\sqrt{3}} \sin \frac{n\pi}{3}$$

$$\text{ជ្រៀងផ្ទាត់ } a_0 = \frac{2}{\sqrt{3}} \sin \frac{0\pi}{3} = 0 \text{ ពិត} ; \quad a_1 = \frac{2}{\sqrt{3}} \sin \frac{\pi}{3} = 1 \text{ ពិត}$$

$$a_n = \frac{2}{\sqrt{3}} \sin \frac{n\pi}{3}; \forall n \in 0; 1; 2 \dots$$

$$\text{ខ. } \begin{cases} a_1 = 0; a_2 = 2 \\ a_{n+2} = 2a_{n+1} - 2a_n \end{cases}$$

$$\text{សមីការសម្គាល់ } r^2 - 2r + 2 = 0$$

$$\Delta = (-2)^2 - 4(2) = -4$$

$$\sqrt{\Delta} = \sqrt{4i^2} = 2i$$

$$r_1 = \frac{2-2i}{2} = 1-i$$

$$r_2 = \frac{2+2i}{2} = 1+i$$

តាងស្វ៊ីតជំនួយ

$$Z_n = a_{n+1} - r a_n = a_{n+1} - (1-i)a_n$$

$$Z_{n+1} = a_{n+2} - (1-i)a_{n+1}$$

$$= 2a_{n+1} - 2a_n - (1-i)a_{n+1}$$

$$(1+i)[u_{n+1} - (1-i)u_n] = (1+i) \times Z_n$$

នោះ Z_n ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រនៃចំនួនកុំផ្លិចមានរស្មីដង់

$$q = 1+i = \sqrt{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + i \frac{\sqrt{2}}{2}\right)$$

$$= \sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}\right)$$

$$\text{និង } Z_1 = a_1 - (1-i)a_0 = 1$$

$$\text{គេបាន } Z_n = Z_1 \times q^{n-1} \left[\sqrt{2} \left(\cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}\right)\right]^{n-1}$$

$$= 2^{\frac{n-1}{2}} \left[\sqrt{2} \left(\cos \frac{(n-1)\pi}{4} + i \sin \frac{(n-1)\pi}{4} \right) \right]$$

$$\text{នោះ: } Z_n = 2^{\frac{n-1}{2}} \left[\sqrt{2} \left(\cos \frac{(n-1)\pi}{4} + i 2^{\frac{n-1}{2}} \sin \frac{(n-1)\pi}{4} \right) \right] \quad (1)$$

$$\text{តែ } Z_n = a_{n+1} - 1 + i a_n \quad (2)$$

តាម (1)&(2)

$$\text{ទាញបាន } u_n = 2^{\frac{n-1}{2}} \sin \left(\frac{(n-1)\pi}{4} \right)$$

$$\text{ដូចនេះ: } \boxed{u_n = 2^{\frac{n-1}{2}} \sin \left(\frac{(n-1)\pi}{4} \right)} ; \forall n \in N$$

ផ្ទៀងផ្ទាត់ $u_1 = 0 ; u_2 = 1$ ពិត

លំហាត់អនុវត្ត

១ ចូរកំណត់តួទី n នៃស្វ៊ីតចំនួនគត់ខាងក្រោម

$$\text{ក៏ } \begin{cases} a_0 = 0 ; a_1 = 1 \\ a_{n+2} = -a_{n+1} - a_n \end{cases} \forall n \in N$$

២ គេឲ្យស្វ៊ីតចំនួនកុំផ្លិច (z_n) កំណត់ដោយ $z_1 = \frac{2+\sqrt{3}+i}{2}$ និង $z_1 = \frac{\sqrt{3}+i}{2} z_n + \frac{2-\sqrt{3}+i}{2}$ និង $n=1,2,3,\dots$

ក តាង $w_n = z_n - 1$ បង្ហាញថា (w_n) ជាស្វ៊ីតធរណីមាត្រនៃចំនួនកុំផ្លិចរួចគណនា w_n ជាអនុគមន៍នៃ n ដោយអោយលទ្ធផលជាទម្រង់ត្រីកោណមាត្រ។

$$\text{ខ. ទាញបង្ហាញថា } z_n = 2 \cos \frac{n\pi}{12} \left(\cos \frac{n\pi}{12} + i \sin \frac{n\pi}{12} \right) \text{ ។}$$

សូមអរគុណ!

សាកលវិទ្យាល័យ ឯកទេស នៃកម្ពុជា
CAMBODIAN UNIVERSITY FOR SPECIALTIES
Education for an Excellent Career

CUS បណ្តុះបណ្តាលដើម្បីការងារ និងមុខរបរ
បណ្តុះបណ្តាលដើម្បីកាតព្វកិច្ចការងារ និងមុខរបរ

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ / បរិញ្ញាបត្ររង

មហាវិទ្យាល័យ គ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្ម និងសេដ្ឋកិច្ច

ឯកទេស

- ◆ គ្រប់គ្រង
- ◆ គណនេយ្យ
- ◆ ហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារ
- ◆ ម៉ាយីករីង
- ◆ គ្រប់គ្រងសណ្ឋាគារ និងទេសចរណ៍
- ◆

មហាវិទ្យាល័យ សិល្បៈ មនុស្សសាស្ត្រ និងភាសា

ឯកទេស

- ◆ អក្សរសាស្ត្រអង់គ្លេស
- ◆ អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ
- ◆ ប្រវត្តិវិទ្យា
- ◆

មហាវិទ្យាល័យ វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា

ឯកទេស

- ◆ វិទ្យាសាស្ត្រកុំព្យូទ័រ
- ◆ គណិតវិទ្យា
- ◆ រូបវិទ្យា
- ◆ គីមីវិទ្យា
- ◆ ជីវវិទ្យា
- ◆

មហាវិទ្យាល័យ វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និងនីតិសាស្ត្រ

ឯកទេស

- ◆ នីតិសាស្ត្រ (ច្បាប់)
- ◆

ទទួលស្គាល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាល
 នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមអនុក្រឹត្យ
 លេខ ០១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ មករា ឆ្នាំ២០០៤

Designed by: Mr. Khy Vannet